

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI REPUBLIKE SRPSKE

**Izveštaj o radu
za 2017. godinu**

Banja Luka, april 2018. godine

Adresa:	Banja Luka Vuka Karadžića 6
Telefon(i):	+387 51 218 356 +387 51 218 362 +387 51 212 199
Faks:	+387 51 218 361
e-mail:	kontakt@secrs.gov.ba
Web:	www.secrcs.gov.ba

Izvještaj o radu

[www.secrcs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj o radu 2017.pdf](http://www.secrcs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj%20o%20radu%202017.pdf)

SADRŽAJ

I OSNOVNI PODACI O KOMISIJI	4
1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije.....	4
2. Imenovanje članova i sastav Komisije	5
3. Organizaciona struktura Komisije	6
II STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE	7
1. Sjednice Komisije.....	7
2. Registri i evidencije Komisije.....	8
III EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	10
IV IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE	13
V PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA.....	15
VI PROMJENA OBLIKA AKCIONARSKOG DRUŠTVA I PROMJENA PRAVNE FORME.....	16
VII IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU.....	17
1. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti	17
2. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima	19
3. Ispiti za sticanje zvanja	24
VIII RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA.....	25
1. Normativne aktivnosti	25
2. Razvoj informacionog sistema.....	26
2.1. Sistem za elektronsko prikupljanje informacija EPI2.....	26
2.2. Elektronski protokol	26
2.3. Sistem za nadzor trgovanja.....	26
2.4. Registar investicionih fondova	26
2.5. Optimizacija server sale, računara i mrežne opreme.....	26
3. Saradnja	26
3.1. Međunarodna saradnja	27
3.2. Saradnja sa drugim nadležnim organima.....	29
3.3. Promocija i edukacija	29
IX NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	31
X SUDSKI POSTUPCI I INFORMACIJE O SUMNJAMA NA POSTOJANJE KRIVIČNIH DJELA	36
1. Upravni sporovi po aktima Komisije	36
2. Parnični postupci.....	39
3. Prekršajni postupci	39
4. Postupci pred Ustavnim sudom Republike Srpske	45
5. Informacije o sumnjama na počinjenje krivičnih djela.....	45
XI EDUKACIJA	50

I OSNOVNI PODACI O KOMISIJI

1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije

Pravni status Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, njene nadležnosti i način rada uređeni su Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti¹. Komisija za hartije od vrijednosti je stalno i nezavisno pravno lice osnovano radi uređivanja i kontrole emitovanja i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj.

Sjedište Komisije je u Banjoj Luci, u Ulici Vuka Karadžića broj 6. U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija je nadležna da:

- a) donosi opšte akte u sprovođenju ovog i drugih zakona, kada je za to ovlašćena zakonom,
- b) prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti i o tome obavještava Vladu Republike Srpske i Narodnu skupštinu Republike Srpske,
- v) daje i oduzima dozvole, odobrenja i saglasnosti kada je za to ovlašćena ovim i drugim zakonima,
- g) kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartijama od vrijednosti,
- d) vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti,
- đ) vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti saraduje sa drugim nadležnim organima u vezi sa sprovođenjem zakona i drugih propisa kojima se regulišu obaveze sprovođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- e) propisuje, organizuje, preduzima i nadgleda mjere kojima osigurava efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti i zaštitu interesa investitora,
- ž) utvrđuje pravila trgovanja hartijama od vrijednosti,
- z) obustavlja emisiju i trgovanje pojedinim hartijama od vrijednosti i preduzima druge mjere u slučaju kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- i) propisuje opšte i posebne uslove poslovanja koje moraju ispunjavati pravna lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti,
- j) propisuje obavezan sadržaj informacija koje moraju biti objavljene od strane emitenata hartija od vrijednosti javnom ponudom,
- k) propisuje obavezni sadržaj informacija koje se dostavljaju Komisiji ili javno objavljuju učesnici koji učestvuju u trgovanju hartijama od vrijednosti,
- l) podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica, za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju,
- lj) sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredaba i drugih propisa,
- m) daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti,
- n) saraduje sa srodnim organizacijama u inostranstvu,
- nj) vodi knjige i registre u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona,
- o) propisuje visinu naknada za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti,
- p) pokreće inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa iz područja emitovanja hartija od vrijednosti i trgovanja hartijama od vrijednosti, daje prijedloge za izmjene zakona i drugih propisa iz ovog područja, učestvuje u pripremanju drugih zakona i

¹ Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 92/06, 34/09, 30/12, 59/13, 108/13 i 4/17.

- propisa koji su od interesa za učesnike tržišta hartija od vrijednosti, informiše javnost o načelima na kojima djeluje tržište hartija od vrijednosti,
- r) daje mišljenja u vezi sa sprovođenjem propisa koji sadrže ovlašćenja Komisije, a na zahtjev stranaka u postupku ili lica koje dokažu svoj pravni interes i
  - s) preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Način rada, odlučivanje i organizacija Komisije bliže se uređuju Statutom i Poslovníkom o radu Komisije.

2. Imenovanje članova i sastav Komisije

Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, koje na prijedlog predsjednika Republike Srpske, a uz njihovu prethodnu pismenu saglasnost, imenuje Narodna Skupština Republike Srpske.

Mandat članova Komisije traje pet godina, s tim da isto lice može više puta biti imenovano u sastav Komisije. Za člana Komisije može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u toj spremi u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

Imajući u vidu ovlašćenja i odgovornosti Komisije, kao i potrebu očuvanja integriteta svih lica zaposlenih u Komisiji, Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti je regulisano da predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije ne mogu:

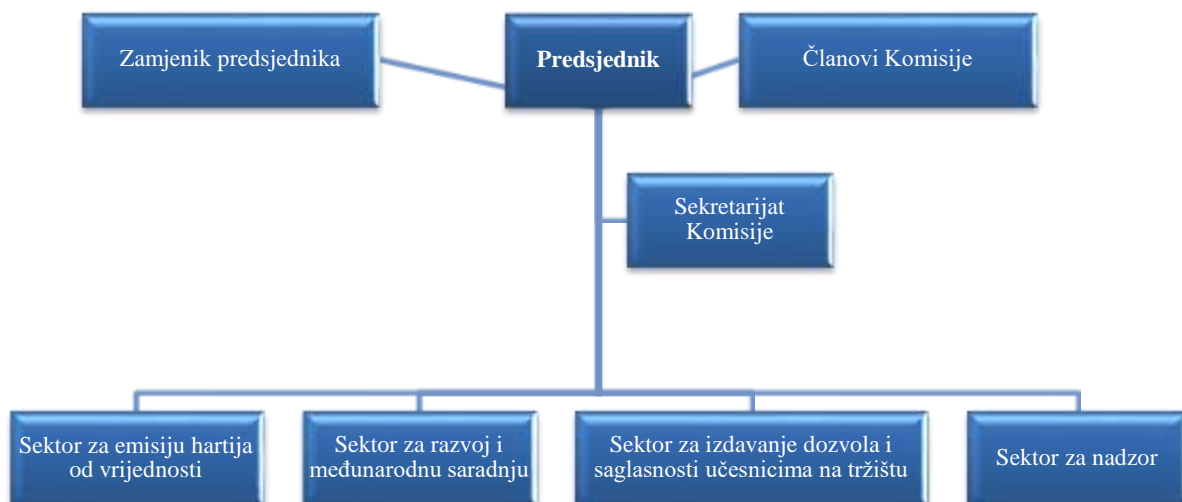
- a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,
- b) biti lica koja su kažnjavana za djela koja su nespojiva sa radom u Komisiji,
- v) obavljati dužnost u političkoj stranci i učestvovati u političkim aktivnostima koje su nespojive sa radom u Komisiji,
- g) posjedovati, direktno ili indirektno, udio ili akcije u kapitalu pravnih lica, kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,
- d) biti članovi organa pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti, kao ni emitenata hartija od vrijednosti,
- đ) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora ili samostalnosti rada Komisije.

Navedena ograničenja primjenjuju se i na zaposlene u Komisiji.

Pored toga, posebnim etičkim pravilima detaljno su uređene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti članova i zaposlenih u Komisiji, a s ciljem postizanja što većeg stepena povjerenja u tržište hartija od vrijednosti.

3. Organizaciona struktura Komisije

Sa stanovišta organizacione strukture, Komisiju čine četiri sektora i Sekretarijat.

Slika 1. Organizaciona struktura Komisije

U okviru organizacionih cjelina Komisije, obavljaju se slijedeći poslovi:

- priprema nacрта i prijedloga propisa koje donosi Komisija,
- priprema prijedloga mišljenja i stavova Komisije,
- obrada zahtjeva za davanje odobrenja i dozvola ovlaštenim učesnicima i emitentima,
- praćenje izvršenja rješenja,
- vođenje odgovarajućih registara,
- praćenje objavljivanja finansijskih i drugih poslovnih informacija emitenata i ovlašćenih učesnika,
- kontrola izvršavanja obaveza i poslovanja ovlašćenih učesnika,
- davanje saglasnosti na akte ovlašćenih učesnika i
- prikupljanje informacija i izrada izvještaja o stanju i problematici iz svoje oblasti.

Sekretarijat kao poseban organizacioni dio obavlja poslove koji su od zajedničkog interesa za Komisiju u cjelini i čijim se vršenjem obezbjeđuje nesmetan, efikasan i usklađen rad svih organizacionih dijelova, kao i stručno-operativne poslove pravne i ekonomske prirode, finansijsko-materijalne poslove, informatičke, dokumentacione, statističko-evidencione, kancelarijske, birotehničke i poslove tekućeg i investicionog održavanja i obezbjeđivanja drugih uslova rada.

II STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE

1. Sjednice Komisije

Opis	Broj
1. Održane sjednice	52
2. Doneseni akti:	363
a) Predsjednik	1
b) Sekretarijat	57
v) Emisija hartija od vrijednosti	67
v) Razvoj i međunarodna saradnja	28
g) Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	119
d) Nadzor	91

Tabela 1. Pregled održanih sjednica Komisije u 2017. godini po tačkama dnevnog reda

Opis	Broj
1. Pravilnici	5
2. Odluke	9
3. Rješenja	141
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	47
b) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	89
v) Sektor za nadzor	5
4. Zaključci	13
5. Dopisi	17
6. Zapisnici	54
7. Informacije	19
8. Izvještaji	15
9. Zahtjevi	16
10. Uputstva	1
11. Interni akti	1
12. Krivične prijave	4
13. Stavovi	1
14. Standardi	1
15. Odgovori na zahtjev	5
16. Odgovori na upit	27
17. Odgovori na tužbe	6
18. Analize	1
19. Mišljenja	1
20. Odgovori	2
21. Ostalo	25
Ukupno	364

Tabela 2. Struktura i broj donesenih akata u 2017. godini iz nadležnosti Komisije

Iz prikazanih tabela vidljivo je da je u toku 2017. godine održano 52 sjednice na kojima je raspravljano o ukupno 392 tačke dnevnog reda i doneseno 364 akta. Takođe je važno istaknuti i broj donesenih rješenja, njih 141, što ukazuje na visok stepen aktivnosti Komisije o pitanju rješavanja pojedinačnih slučajeva iz oblasti emisije hartija od vrijednosti, izdavanja dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu i nadzora.

2. Registri i evidencije Komisije

Komisija vodi odgovarajuće registre učesnika na tržištu, i to:

1. Registar emitenata,
2. Registar kvalifikovanih investitora,
3. Registar investicionih fondova i društava za upravljanje,
4. Registar ovlašćenih učesnika, odnosno berzanskih posrednika, kastodi banaka, brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera.

Upisi u registre vrše se na osnovu riješenih zahtjeva, kao i obavještenja koja su učesnici obavezni da blagovremeno dostavljaju Komisiji.

Naziv registra	Broj upisa	
	2017.	2001 - 2017.
Upis u Registar emitenata	3	1.017
Upis promjena podataka u Registru emitenata	100	2.369
Broj brisanih emitenata iz Registra emitenata	31	336
Registar društava za upravljanje investicionim fondovima	-	36
Registar investicionih fondova	4	51
Registar pravnih lica ovlašćenih za poslovanje sa hartijama od vrijednosti	2	53
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja broker	-	189
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni savjetnik	-	7
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni menadžer	1	221
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova brokera	11	228
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog savjetnika	3	19
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog menadžera	16	271

Tabela 3. Pregled registara Komisije u 2017. godini i periodu 2001 - 2017. godine

Na osnovu podataka iz prethodne tabele vidljivo je da u 2017. godini nije bilo upisa u registrima društava za upravljanje, dok su u registru investicionih fondova upisana četiri nova investiciona fonda iz procesa preoblikovanja. S druge strane, u Registru pravnih lica ovlašćenih za poslovanje sa hartijama od vrijednosti brisana su dva berzanska posrednika, što ukazuje na stagnaciju u aktivnostima ovlašćenih učesnika u smislu povećanja interesovanja za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti na tržištu kapitala Republike Srpske.

Od početka rada Komisije, do posljednjeg dana izvještajnog perioda upisano je ukupno 1.017 emitenata, te je izvršeno 2.369 promjena podataka, te 336 postupaka brisanja emitenata iz registra emitenata.

Znatan broj emitenata, koji su nakon privatizacije upisani u registar emitenata, je brisan iz registra emitenata i posljedično delistiran sa trgovanja na Banjalučkoj berzi, zbog okončanja postupka stečaja likvidacijom, po osnovu statusnih promjena, te promjene pravne forme nakon istiskivanja manjinskih akcionara.

Godina	Broj upisanih emitenata	Broj promjena podataka	Broj brisanih emitenata
2001.	198	0	0
2002.	339	0	0
2003.	130	59	3
2004.	54	81	6
2005.	60	86	3
2006.	34	220	5
2007.	64	225	11
2008.	37	252	2
2009.	34	221	24
2010.	19	237	8
2011.	28	247	29
2012.	7	184	47
2013.	1	136	57
2014.	2	95	35
2015.	3	105	35
2016.	4	121	40
2017.	3	100	31
Ukupno	1.017	2.369	336

Tabela 4. Uporedni pregled evidencija podataka u registru emitenata u periodu od 2001. do 2017. godine

III EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Postupak emisije podrazumijeva skup radnji koje emitent preduzima u svrhu prikupljanja sredstava prodajom hartija od vrijednosti prvim imalcima, uz obavezu da svakom od njih omogući ostvarivanje prava iz hartije od vrijednosti koju emituje.

Prema odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti², emisija hartija od vrijednosti može se izvršiti:

- 1) **javnom ponudom**, u kojoj se upis i uplata hartija od vrijednosti vrši na osnovu javnog poziva neodređenom broju lica, uz izradu prospekta kojim su sumirane informacije od važnosti za investitore i
- 2) **bez obaveze objavljivanja prospekta**, pri čemu postoji obaveza emitenta da obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, te podnese zahtjev za promjenu podataka o kapitalu u Registru emitenata.

U slučaju da se postupak emisije odvija javnom ponudom, emitent podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta. U postupku odobravanja ovih zahtjeva Komisija cijeni, uz potpunost i urednost podnesene dokumentacije i elemente sadržane u odluci o emisiji iz aspekta ravnopravnosti akcionara i zaštite njihovih prava u pogledu informisanosti.

Posebna pažnja se posvećuje javnosti osnovnih podataka i dokumenata koji su bitni za investitore, poput odluke o emisiji, prospekta, te javnog poziva za upis i uplatu u slučaju javne ponude, te informacija koje se objavljuju u slučaju da se prospekt ne objavljuje. Sastavni dio ovog procesa je praćenje pravilnosti toka postupka i utvrđivanje uspješnosti nakon što je emisija okončana.

Emisija bez obaveze objavljivanja prospekta, podrazumijeva:

- a) ponudu koja je upućena samo kvalifikovanim investitorima,
- b) ponudu koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Republici Srpskoj, čiji broj ne može biti veći od deset, a koji nisu kvalifikovani investitori, uključujući i konverziju potraživanja u akcije,
- v) ponudu koja je upućena investitorima koji će za upisane hartije od vrijednosti uplatiti iznos od najmanje 100.000 KM po investitoru za svaku pojedinačnu ponudu,
- g) ponudu hartija od vrijednosti čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 100.000 KM,
- d) ponudu sa ukupnom vrijednosti za hartije od vrijednosti koja je manja od 200.000 KM, pri čemu se ovaj iznos računa tokom perioda od godinu dana,
- đ) ponudu akcija koje se emituju u zamjenu za već emitovane akcije iste klase ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva povećanje osnovnog kapitala društva,
- e) hartije od vrijednosti koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene u postupku statusnih promjena društava, pod uslovom da za te hartije od vrijednosti postoji dokument sa podacima koje Komisija smatra ekvivalentnim podacima iz prospekta, uzimajući u obzir odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,
- ž) akcije koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima u vezi sa ponudom,
- z) hartije od vrijednosti koje nudi ili će ponuditi emitent čije su hartije od vrijednosti uključene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište ili društvo koje je povezano sa emitentom, a koje nudi ili će ponuditi sadašnjim ili bivšim članovima uprave ili

² Službeni glasnik Republike Srpske, broj 60/12, 88/13, 107/16 i 111/17.

zaposlenima, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i prirodi hartija od vrijednosti, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu.

Kod ove vrste emisije emitent je obavezan da, u određenom roku (sedam dana od dana donošenja odluke) obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, koja se pored druge dokumentacije dostavlja u prilogu obavještenja, te podnese zahtjev za odobrenje prospekta³ i upis promjene podataka o kapitalu u registru emitenata. U ovom postupku Komisija cijeni da li su iste donesene na način i po postupku utvrđenom Zakonom i drugim propisima, a svojim aktom potvrđuje izvršenje obaveze emitenta o podnošenju obavještenja za ovakvu emisiju, mijenjajući podatke o kapitalu u registru emitenata.

R. br.	Vrsta emisije	Broj emisija	Ukupan obim emisija (KM)
I	Emisija javnom ponudom	5	28.875.000
II	Emisija bez obaveze objavljivanja prospekta:	11	59.703.160
1.	Ponuda upućena kvalifikovanim investitorima	3	18.000.000
2.	Ponuda koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Republici Srpskoj čiji broj ne može biti veći od deset	1	870.000
3.	Ponuda za investitore koji uplaćuju najmanje 100.000 KM	2	11.200.000
4.	Pretvaranje rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital	2	11.488.981
5.	Emisije akcija u postupku smanjenja osnovnog kapitala	3	18.144.179
Ukupno		16	88.578.160

Tabela 5. Zbirni pregled emisija hartija od vrijednosti po vrsti u 2017. godini

R. br.	Emitenti	Redni broj emisije i vrsta emitovane hartije	Obim emisije (KM)	Uplaćeno (KM)
JAVNE PONUDE				
1.	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka	1 (obveznice)	3.500.000	3.000.000
2.	Prvo penzionersko mikrokreditno društvo d.o.o. Banja Luka	5 (obveznice)	1.000.000	1.000.000
3.	Opština Kozarska Dubica	1 (obveznice)	10.500.000	10.500.000
4.	Olimpijski centar Jahorina a.d. Pale	2 (obveznice)	10.375.000	10.375.000
5.	Opština Srbac	3 (obveznice)	3.500.000	3.500.000
EMISIJE BEZ OBAVEZE OBJAVLJIVANJA PROSPEKTA				
Ponuda upućena kvalifikovanim investitorima				
6.	Toplana a.d. Banja Luka	2 (obveznice)	3.500.000	2.300.000
7.	MF banka a.d. Banja Luka	7 (akcije)	6.000.000	6.082.800
8.	Toplana a.d. Banja Luka	3 (obveznice)	8.500.000	7.800.000
Ponuda koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Republici Srpskoj čiji broj ne može biti veći od deset				
9.	Mikrokreditno društvo CREDIS a.d. Banja Luka	1 (obveznice)	870.000	870.000
Ponuda za investitore koji uplaćuju najmanje 100.000 KM				
10.	Pavlović internacional bank a.d. Slobomir Bijeljina	17 (akcije)	10.000.000	6.000.000
11.	Atos osiguranje a.d. Bijeljina	12 (akcije)	1.200.000	1.200.000

³ Izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti iz decembra 2016. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 107/16) uvedena je obaveza emitenta da traži odobrenje prospekta i u ovakvim postupcima emisije (napomena: naknade u ovakvim postupcima nisu promijenjene).

Pretvaranje rezervi i nerasporedene dobiti u osnovni kapital					
12.	Nova banka a.d. Banja Luka	21 (obične akcije)	11.176.824	-	-
13.	Komunalno preduzeće Park a.d. Mrkonjić Grad	2 (obične akcije)	312.157	-	-
Smanjenje kapitala					
R. br.	Naziv emitenta	Redni broj emisije	Obim emisije	Osnovni kapital prije smanjenja	Iznos smanjenja kapitala
14.	Pavlović internacional bank a.d. Slobomir Bijeljina	16 (obične akcije)	13.744.179	26.375.231	12.631.052
15.	Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. Banja Luka	15 (obične akcije)	11.179.500	14.149.200	2.969.700
16.	Atos osiguranje a.d. Bijeljina	11 (obične akcije)	4.400.000	6.085.000	1.685.000

Tabela 6. Analitički pregled pojedinačnih emisija hartija od vrijednosti po vrsti u 2017. godini (u KM)

U toku izvještajnog perioda nije bilo odbijenih niti odbačenih zahtjeva za odobrenje prospekta za emisiju hartija od vrijednosti, niti odbačenih zahtjeva za promjenu podataka u Registru emitenata po osnovu emisija koje se obavljaju bez obaveze objavljivanja prospekta. Jedna javna emisija je okončana neuspješno, jer nije bilo upisa ni uplate, a u jednom slučaju emitent je odustao od emisije.

U 2017. godini Komisija je u devet slučajeva odobrila jedinstveni prospekt, te u dva slučaja prospekte za emisije iz člana 60. Zakona o tržištu, kao i izmjene prospekta u tri slučaja.

Protiv akata Komisije koji se odnose na upravne postupe u vezi sa emisijom hartija od vrijednosti u 2017. godini nisu pokretani upravni sporovi.

U vezi sa emisijama hartija od vrijednosti Komisija je usvojila i trinaest odgovora na različite upite.

IV IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE

Pravilnikom o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne prodaje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/12, 111/12 i 50/14), detaljno je regulisan način izvršavanja obaveza akcionarskih društava i emitenata čije su hartije od vrijednosti predmet javne ponude.

Emitenti, čije su hartije od vrijednosti uvrštene na službeno berzansko tržište, prema članu 284. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, obavezni su da objavljuju:

- a) godišnje (uključujući i konsolidovane), polugodišnje i tromjesečne finansijske izvještaje,
- b) revizorske izvještaje,
- v) izvještaje o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta,
- g) poseban izvještaj revizora u skladu sa zahtjevima Komisije,

dok su emitenti, čijim se hartijama od vrijednosti trguje na slobodnom tržištu, prema članu 285. Zakona, obavezni da objavljuju:

- a) godišnje finansijske izvještaje,
- b) revizorske izvještaje ako su dužni da vrše reviziju u skladu sa propisima Komisije i
- v) izvještaje o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta.

Emitentima je omogućeno da finansijske, revizorske i izvještaje o značajnim događajima dostavljaju elektronskim sredstvima komunikacije, a koje Banjalučka berza besplatno objavljuje u okviru informacionog portala institucija tržišta kapitala (Komisije za hartije od vrijednosti, Banjalučke berze i Centralnog registra hartija od vrijednosti).

Veći dio preostalih obaveza za emitenta, realizuju i same institucije tržišta kapitala u ime emitenata, pa se većina navedenih izvještaja i podataka u tim izvještajima preuzimaju iz registra emitenata hartija od vrijednosti koji vodi Komisija (opšti podaci o emitentima, podaci o upravi i odborima, podaci o povezanim pravnim licima i podaci o emisiji hartija od vrijednosti, različite vrste rješenja itd.) i Centralnog registra hartija od vrijednosti (podaci o vlasnicima i vlasničkoj strukturi). Na ovaj način, tržištu je omogućena veća efikasnost pri disperziji informacija, koje su jednostavno i besplatno dostupne svim zainteresovanim stranama, praktično bez troškova za emitente.

Dio navedenih informacija, koje su predmet javne objave, poput onih iz finansijskih izvještaja i prometu emitovanih hartija na Banjalučkoj berzi su raspoložive i na engleskom jeziku.

Za izvještajni period Banjalučka berza je samostalno i prema zahtjevima emitenata objavila 1.557 korporativnih novosti, uglavnom saziva za skupštinu akcionara, prijedloga odluka i odluka skupštine akcionara, obavještenja o sticanju akcija, javnih ponuda za preuzimanje, mišljenja o ponudi za preuzimanje i drugih značajnih događaja. Dio tih informacija preuziman je iz dnevnih novina, dok su ostale informacije dobijene od emitenata. Ukupan broj objava na portalu Banjalučke berze u izvještajnom periodu je iznosio 2.679, odnosno u prosjeku svaki radni dan objavljivano je oko 11 objava. U navedene objave nisu uključene kursne liste, statistički i drugi izvještaji Banjalučke berze u vezi sa trgovanjem.

U izvještajnom periodu objavljena je 250 revizorskih izvještaja za 2016. godinu i 39 revizorskih izvještaja za ranije godine, kao i 2 mišljenja revizora o finansijskim izvještajima za 2015. i 2016. godinu, 31 nerevidirani godišnji finansijski izvještaj za 2016. godinu preduzeća na službenom berzanskom tržištu, te 440 nerevidiranih finansijskih izvještaja za

2016. godinu za akcionarska društva čije su akcije uvrštene na slobodno tržište (preuzetih od emitenata ili APIF), kao i 14 finansijskih izvještaja za 2016. godinu i 154 mjesečna izvještaja (preuzeta od depozitara) zatvorenih investicionih fondova, kao i 7 mjesečnih izvještaja otvorenih investicionih fondova. Dio navedenih izvještaja za 2017. godinu biće objavljen nakon isteka prvog polugodišta 2017. godine.

Iako se može konstatovati da informacioni portal tržišta kapitala u Republici Srpskoj raspolaže sa znatnim brojem nominalno relevantnih informacija o emitentima i dalje postoji potreba da privredni subjekti koji su na tržište kapitala dospjeli posredstvom privatizacionih procesa ostvare veći kredibilitet sa stanovišta poštovanja standarda pri upravljanju akcionarskim društvima. Naime, legitimitet njihovog pojavljivanja na tržištu hartija od vrijednosti sa zahtjevom za prikupljanje novčanih sredstava prodajom hartija od vrijednosti veoma je podložan mogućnošću investitora da dobiju relevantne informacije ali i efikasnu zaštitu sopstvenih interesa.

V PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

Postupak preuzimanja otvorenih akcionarskih društava obavlja se u skladu sa Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 65/08, 92/09 i 59/13), čije odredbe omogućavaju manjinskim, ali i drugim akcionarima da, u postupku preuzimanja društva po unaprijed utvrđenim uslovima prodaju akcije emitentata u kojima nemaju znatnijeg uticaja na upravljanje, ili drugih interesa. Važnost ovog zakona na nelikvidnim tržištima, poput našeg, ima poseban značaj, s obzirom da je broj zainteresovanih investitora za pojedinačne emitente relativno mali.

Otvorena akcionarska društva (uz jedan izuzetak) su sadašnji pravni status stekla u procesu privatizacije. Relativno velika disperzija vlasništva, uzrokovana masovnom vaučerskom privatizacijom, čak i u malim preduzećima (posmatrano iz aspekta veličine kapitala) uzrokovala je veći broj preuzimanja u ranijim izvještajnim periodima. Ipak, tokom posljednjih godina primjetan je očekivani trend smanjenja ovih postupaka, jer je konsolidacija vlasništva u najvećem broju emitentata, uglavnom, završena, a postupci preuzimanja se obavljaju kako bi se prešao „prag“ od 90%, što omogućava provođenje postupka prinudne prodaje akcija manjinskih akcionara (prema Zakonu o privrednim društvima) i kasnije, promjenu pravne forme emitenta i delistiranje hartija sa Berze.

Činjenica je da je veći broj perspektivnih preduzeća bio predmetom preuzimanja u prethodnom periodu, te da su u značajnoj mjeri iskorišćene mogućnosti da se promijeni pravna forma te izvrši delistiranje uzrokovala je znatno manji broj preuzimanja u odnosu na ranije izvještajne periode.

U toku 2017. godine postupak preuzimanja okončan je u pet slučajeva.

R. r.	Akcionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
Ponudilac stekao preko 75% vlasništva emitenta						
1.	Poljopromet a.d. Čelinac (II)	2.397.760	Ljubo Simić	0,1994 KM	48,9249%	92,5699%
2.	Uslugatrans a.d. Laktaši (II)	440.666	Ilija Šerbedžija	0,23 KM	56,3801%	90,0612%
3.	Toplana a.d. Banja Luka	29.648.609	Grad Banja Luka	0,02 KM	95,5750%	95,6330%
4.	Travnunija a.d. Trebinje	1.773.850	Titon Holdings Limited	0,251 KM	0,0000%	90,2143%
Ponudilac stekao manje od 75% vlasništva emitenta u postupku zajedničkog djelovanja						
5.	Popovo polje a.d. Trebinje (II)	3.207.815	Fruit invest d.o.o. Beograd	0,45 KM	44,6529%	71,4004%
			Esteban Milović			

Tabela 7. Pregled završenih postupaka preuzimanja akcionarskih društava u toku 2017. godine

Bez obzira na različitost ključnih motiva za sticanje većinskog učešća u vlasničkoj strukturi, nema dokaza da je koncentracija vlasništva doprinijela i potrebnom finansijskom restrukturiranju i efikasnijem upravljanju preduzećima, već je naprotiv u velikom broju slučajeva osnovna djelatnost ugašena a nekretnine i oprema promijenile prvobitnu namjenu. Navedeni pokazatelji govore u prilog konstataciji da je vlasnička konsolidacija u značajnoj mjeri okončana, te da se mehanizam ponude za preuzimanje koristi samo kao prethodna faza istiskivanja manjinskih akcionara i promjeni pravne forme akcionarskog društva.

VI PROMJENA OBLIKA AKCIONARSKOG DRUŠTVA I PROMJENA PRAVNE FORME

Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13) uređena je mogućnost promjene oblika akcionarskog društva (odredbom člana 189.), kao i mogućnost promjene pravne forme akcionarskog društva (odredbe članova 421. – 425.). Na osnovu ovlaštenja iz člana 189. i člana 421. tog zakona Komisija je dodatno uredila ovu oblast donošenjem Pravilnika o uslovima i postupku pretvaranja zatvorenog akcionarskog društva u otvoreno, odnosno otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno i promjeni pravne forme akcionarskog društva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/10, 60/12 i 117/12).

U toku izvještajnog perioda, Komisija je upisala trinaest promjena pravne forme iz akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću i dvije promjene oblika akcionarskog društva (otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo).

U periodu važenja aktuelnog Zakona o privrednim društvima, od kada je čitav proces i započeo, pravnu formu otvorenog akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću promijenilo je ukupno 72 društva, dok je 10 društava promijenilo oblik organizovanja – iz otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo.

Godine	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ukupno
Promjene oblika akcionarskog društva - iz otvorenog u zatvoreno	0	0	3	0	2	2	1	2	10
Promjene pravne forme – iz akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću	1	3	11	25	12	3	4	13	72

Tabela 8. Broj postupaka promjene iz otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo i promjena pravne forme iz akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću

Uređivanjem ove oblasti, aktuelnim Zakonom o privrednim društvima stvoreni su preduslovi za otvorena akcionarska društva koja nemaju interes, niti uslove za ovakvu pravnu formu, da mogu da promijene formu, odnosno pravni status, te da se isključe iz berzanskog sistema trgovanja.

VII IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU

1. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti

U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/06, 34/09, 30/12, 59/13, 108/13 i 4/17), Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna da daje dozvole za rad, odnosno poslovanje (u sklopu kojih se izdaju i saglasnosti na opšta akta, te izmjene i dopune istih): berzanskim posrednicima, bankama za obavljanje kastodi poslova, berzi i drugom uređenom javnom tržištu, Centralnom registru hartija od vrijednosti, kao i organima tih društava (direktoru, članovima upravnog odbora, članovima nadzornog odbora), te fizičkim licima za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, kod tih pravnih lica, u sljedećim zvanjima: investicioni savjetnik, investicioni menadžer i broker.

Komisija izdaje dozvolu **berzanskim posrednicima** u skladu sa članom 62. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, i to za brokerske poslove, dilerske poslove, poslove podrške tržištu, poslove upravljanja portfeljom, poslove agenta emisije, poslove preuzimanja emisije, poslove investicionog savjetovanja i kastodi poslove.

U postupku rješavanja navedenih podnesaka, Komisija primjenjuje i odredbe Pravilnika o poslovanju berzanskih posrednika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/12 i 5/13), te Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvole berzanskom posredniku za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/06 i 26/07).

R. br.	Naziv berzanskog posrednika	Poslovi obuhvaćeni dozvolom	Datum osnivanja	Važenje dozvole
1.	Monet Broker a.d. Banja Luka	Brokerski i dilerski poslovi Poslovi agenta emisije Poslovi investicionog savjetovanja	18.01.2007.	18.01.2019. 18.10.2020. 30.12.2018.
2.	Eurobroker a.d. Banja Luka	Brokerski poslovi, dilerski poslovi, poslovi agenta emisije, poslovi investicionog savjetovanja	24.04.2001.	12.07.2020.
3.	Advantis Broker a.d. Banja Luka	Brokerski poslovi, dilerski poslovi, poslovi upravljanja portfeljom, poslovi preuzimanja emisije, poslovi agenta emisije, poslovi podrške tržištu, poslovi investicionog savjetovanja	05.03.2007.	22.12.2020.
4.	Nova banka a.d. Banja Luka, Filijala za poslove sa hartijama od vrijednosti Nova Broker	Brokerski i dilerski poslovi	19.04.2001.	19.04.2020.
5.	Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	Brokerski poslovi	02.02.2007.	02.02.2019.

Tabela 9. Pregled berzanskih posrednika koji su imali dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti na dan 31.12.2017. godine

U toku izvještajnog perioda nije bilo podnesenih zahtjeva za odobrenje osnivanja novih berzanskih posrednika, pojedinačne dozvole za poslovanje su produžene u tri slučaja, dok su u dva slučaja berzanskim posrednicima odobrena objedinjavanja dozvola. Takođe, u

izvještajnom periodu Komisija nije davala saglasnosti na sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu brokersko - dilerskog društva.

U toku izvještajnog perioda sa radom su prestala dva berzanska posrednika - Unicredit Bank a.d. Banja Luka, Unicredit Broker i Addiko Bank a.d. Banja Luka – Ekspert funkcija upravljanja imovinom.

U toku izvještajnog perioda Komisija je dala dvije saglasnosti na izmjene pravila poslovanja i dvije saglasnosti na izmjene tarife naknade koje naplaćuju berzanski posrednici, kao i jednu saglasnost na imenovanje direktora berzanskog posrednika.

U skladu sa članom 106. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti berzanski posrednicima je dozvoljeno da uz odobrenje Komisije, objavljuju oglase kojima je predmet ponuda za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti. U toku izvještajnog perioda nije bilo takvih zahtjeva berzanskih posrednika

Komisija izdaje **bankama** dozvolu za obavljanje kastodi poslova, u skladu sa članom 128. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Naziv banke koja ima dozvolu za obavljanje kastodi poslova	Datum izdavanja	Važenje dozvole
Raiffeisen Bank d.d. BiH	05.01.2010.	05.01.2019.
Nova banka a.d. Banja Luka	30.03.2010.	04.04.2019.
UniCredit Bank d.d. Mostar	29.04.2010.	24.04.2019.

Tabela 10. Pregled banaka koje su imale dozvolu za obavljanje kastodi poslova na dan 31.12.2017. godine

U toku 2017. godine nije bilo podnesenih zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje kastodi poslova, a jedna banka je prestala sa obavljanjem ovih poslova (UniCredit Bank a.d. Banja Luka). Komisija je izvještajnom periodu izdala saglasnost na tarifu naknada za jednu kastodi banku. Komisija je izdala jednu saglasnost na opšti akt banke depozitara, te jednu dozvolu za rukovodioca odjeljenja depozitarnih poslova.

U skladu sa članom 143. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti Komisija izdaje dozvolu za poslovanje **berzi i drugom uređenom javnom tržištu**, za obavljanje poslova iz člana 145. istog zakona. Dozvolu za obavljanje ovih poslova na tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske ima Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

U 2017. godini Komisija je dala četiri saglasnosti na izbor člana Nadzornog odbora – Odbora za reviziju Banjalučke berze a.d. Banja Luka.

Tokom izvještajnog perioda usvojene su izmjene i dopune Zakona o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 4/17) kojima je: ukinuta odredba o minimalnom broju berzanskih posrednika koji osnivaju berzu, ograničenje u isplati dividende, kao i ograničenja u relativnom učešću pojedinačnog akcionara u kapitalu berze. Komisija je izdala dvije saglasnosti za sticanje udjela u osnovnom kapitalu Banjalučke berze hartija od vrijednosti, dok je postupak po dva zahtjeva prekinut. Sa posljednjim danom izvještajnog perioda status akcionara posjeduje 8 pravnih lica od kojih samo tri imaju status člana, uz još dva člana koji nemaju status akcionara.

Dozvolu za obavljanje poslova iz člana 189. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija izdaje **Centralnom registru hartija od vrijednosti**, u skladu sa članom 196. Zakona. U 2017. godini data je saglasnost na šest opštih akta Centralnog registra hartija od vrijednosti: na Pravilnik o registraciji i prenosu hartija od vrijednosti, na Pravilnik o članstvu u Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, na Pravila poslovanja banke depozitara investicionih fondova, na Odluku o izmjenama i dopunama Pravila poslovanja

banke depozitara investicionih fondova, na Odluku o visini naknade i Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o visini naknade koja se plaća za usluge Centralnog registra. Pored toga, date su saglasnosti za pet članova upravnog odbora Centralnog registra, za tri člana nadzornog odbora, te za rukovodioca odjeljenja depozitarnih poslova Centralnog registra hartija od vrijednosti..

U skladu sa članom 93. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija izdaje **fizičkim licima** dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera. Pored odredaba Zakona o tržištu, u ovim postupcima, Komisija postupa i u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku sticanja zvanja i dobijanja dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera, („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/06 i 17/08).

Zvanje	Broj lica sa zvanjem	Broj lica sa dozvolom
Investicioni menadžer	217	16
Broker	188	11
Investicioni savjetnik	7	3
Ukupno	412	30

Tabela 11. Broj lica sa odgovarajućim profesionalnim zvanjem i sa dozvolom za obavljanje poslovanja na dan 31.12.2017. godine

U toku izvještajnog perioda, Komisija je izdala četiri **dozvole** za obavljanje poslova u zvanju investicionog menadžera, šest dozvola za obavljanje poslova u zvanju brokera i dvije dozvole za obavljanje poslova u zvanju investicionog savjetnika.

Takođe, u toku izvještajnog perioda Komisija je u četiri postupka **produžila dozvole** za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju investicionog menadžera, te takođe u četiri slučajima u zvanju brokera. Dozvole investicionim savjetnicima nisu produžavane.

U toku izvještajnog perioda Komisija je oduzela jednu dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti licima u zvanju investicionog menadžera i jednu dozvolu za obavljanje poslova brokera, zbog rasporeda lica na druga radna mjesta.

2. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima

Dana 14.10.2015. godine, na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama zakona o investicionim fondovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/15), kojim je osnivanje i poslovanje društva za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova, u znatnoj mjeri redefinisano. Takođe, novine koje je donio taj akt odnose se na obavezno preoblikovanje postojećih zatvorenih investicionih fondova nastalih na imovini privatizacionih investicionih fondova u otvorene investicione fondove.

U skladu sa nadležnostima i obavezama iz navedenog Zakona, Komisija je donijela sljedeća podzakonska akta:

- Pravilnik o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za vršenje funkcije člana nadzornog odbora zatvorenog investicionog fonda;
- Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društva za upravljanje investicionim fondovima;
- Pravilnik o izdavanju dozvole za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje investicionim fondovima;
- Pravilnik o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima;

- Pravilnik o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje;
- Pravilnik o izdavanju dozvole za poslovanje i statusne promjene društva za upravljanje investicionim fondovima;
- Pravilnik o preoblikovanju zatvorenog investicionog fonda;
- Pravilnik o utvrđivanju vrijednosti imovine investicionog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili akciji investicionog fonda;
- Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicionih fondova, društva za upravljanje investicionim fondovima i banke depozitara;
- Pravilnik o adekvatnosti kapitala društva za upravljanje investicionim fondovima,
- Pravilnik o reorganizaciji zatvorenog investicionog fonda;
- Pravilnik o udjelima otvorenog investicionog fonda i
- Pravilnik o trgovanju udjelima otvorenog investicionog fonda.

U skladu sa Zakonom o investicionim fondovima⁴ Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna za izdavanje:

- 1) Dozvola društvima za upravljanje investicionim fondovima za osnivanje i upravljanje investicionim fondovima;
- 2) Dozvolu na imenovanje članova uprave društva za upravljanje;
- 3) Saglasnost na statusne promjene društva za upravljanje i investicionog fonda;
- 4) Odobrenja na prenos administrativnih poslova iz člana 23. Zakona o investicionim poslovima na treća lica;
- 5) Saglasnosti investicionim fondovima na prospekt i statut, kao i na sve naknadne izmjene tih akata;
- 6) Saglasnost na imenovanje članova nadzornog odbora investicionog fonda;
- 7) Dozvola društvima za upravljanje investicionim fondovima za zaključenje ugovora o obavljanju depozitarnih poslova i promjenu banke depozitara;
- 8) Odobrenja promotivnih informacija o investicionim fondovima i društvima koja njima upravljaju.

1) Društvima za upravljanje investicionim fondovima, u skladu sa članom 28. Zakona o investicionim fondovima, Komisija izdaje dozvolu za obavljanje djelatnosti u vezi sa upravljanjem investicionim fondovima.

Dozvola za osnivanje i upravljanje investicionim fondovima se odnosi na zatvorene investicione fondove sa javnom ponudom (član 60. Zakona o investicionim fondovima), otvorene investicione fondove sa javnom ponudom (član 87. Zakona o investicionim fondovima), otvorene investicione fondove sa privatnom ponudom (član 123. Zakona o investicionim fondovima), te otvorene investicione fondove rizičnog kapitala sa privatnom ponudom (član 195. Zakona).

---

⁴ Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/16 i 82/15.

Naziv društva za upravljanje i investicionih fondova kojima upravljaju	Datum osnivanja (upis u sudski registar ili u registar kod Komisije)
DUIF „Euroinvestment“ a.d. Banja Luka	13.09.2000.
1. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Euroinvestment fond“ a.d. Banja Luka	16.05.2002. (PIF) / 31.07.2007. (ZIF) 28.11.2016. (u preoblikovanju)
DUIF „Management solutions“ d.o.o. Banja Luka	06.08.2008. ⁵
2. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „Balkan Investment fond“ a.d. Banja Luka	26.06.2002. (PIF) / 10.09.2007. (ZIF) 14.12.2016. (u preoblikovanju)
3. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „BLB-profit“ a.d. Banja Luka	22.05.2002. (PIF) / 06.06.2007. (ZIF) 14.12.2016. (u preoblikovanju)
4. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „VB fond“ a.d. Banja Luka	19.06.2002. (PIF) / 12.07.2007. (ZIF) 13.12.2016. (u preoblikovanju)
5. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Bors invest fond“ a.d. Banja Luka	16.05.2002. (PIF) / 27.07.2007. (ZIF) 13.12.2016. (u preoblikovanju)
6. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „Aktiva invest fond“ a.d. Banja Luka	21.05.2002. (PIF) / 22.08.2007. (ZIF) 14.12.2016. (u preoblikovanju)
7. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Vaučersko investicioni fond“ a.d. Banja Luka	22.05.2002. (PIF) / 05.10.2007. (ZIF) 13.12.2016. (u preoblikovanju)
DUIF „Invest nova“ a.d. Bijeljina	01.09.2000.
8. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „Invest nova fond“ a.d. Bijeljina	31.05.2002. (PIF) / 20.06.2007. (ZIF) 20.09.2016. (u preoblikovanju)
9. Zatvoreni investicioni fond „Unioinvest fond“ a.d. Bijeljina ⁶	13.12.2007.
10. Otvoreni mješoviti investicioni fonda „Invest nova“	29.09.2017.
DUIF „Kristal invest“ a.d. Banja Luka⁷	08.09.2000.
11. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „Kristal invest fond“ a.d. Banja Luka	22.05.2002. (PIF) / 10.08.2007. (ZIF) 31.10.2016. (u preoblikovanju)
12. Zatvoreni mješoviti investicioni fond u preoblikovanju „Zepter fond“ a.d. Banja Luka	20.05.2002. (PIF) / 18.06.2007. (ZIF) 08.08.2016. (u preoblikovanju)
13. Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom „Kristal kapital“ ⁸	11.12.2007.
14. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Future fund“	17.07.2017.
15. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Maximus fund“	17.07.2017.
16. Otvoreni akcijski investicioni fond „Opportunity fund“	20.07.2017.
DUIF „Polara invest“ a.d. Banja Luka	09.10.2000.
17. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Polara invest fond“ a.d. Banja Luka	19.06.2002. (PIF) / 21.03.2008. (ZIF) 25.11.2016. (u preoblikovanju)
18. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Jahorina konseko invest“ a.d. Pale	04.11.2002. / 28.12.2007. 03.03.2017. (u preoblikovanju)
19. Zatvoreni akcijski investicioni fond u preoblikovanju „Privrednik invest“ a.d. Banja Luka	24.05.2002. / 10.08.2007. 22.03.2017. (u preoblikovanju)

Tabela 12. Pregled društava za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova na dan 31.12.2017. godine

Sva postojeća društva za upravljanje investicionim fondovima su osnovana u toku procesa privatizacije, osim društva za upravljanje investicionim fondovima Management

⁵ Ovo društvo za upravljanje je osnovno pod nazivom DUIF "MIKROFIN INVEST", a naziv i vlasnike je promijenilo 2016. godine.

⁶ Osnovan kao zatvoreni investicioni fond po Zakonu investicionim fondovima.

⁷ Dana 29.09.2016. godine Društvo za upravljanje investicionim fondovima „Zepter invest“ a.d. Banja Luka je prestalo da postoji, upisom statusne promjene u okviru koje je spojeno pripajanjem društvu za upravljanje „Kristal invest“ a.d. Banja Luka.

⁸ Dana 24.01.2018. godine ovaj investicioni fond je brisan iz Registra investicionih fondova Republike Srpske, na osnovu odluke upravnog odbor društva koji je donio odluku o prestanku rada fonda, jer isti ne ispunjava uslove utvrđene Zakonom o investicionim fondovima.

solutions d.o.o. Banja Luka, koje je osnovano 2008. godine, pod nazivom Mikrofin invest d.o.o. Banja Luka. Ovo društvo je 2016. godine pored naziva mijenjalo i sjedište i vlasnike.

U toku izvještajnog perioda nije bilo zahtjeva za osnivanje novih društava za upravljanje investicionim fondovima, a Komisija je u dva slučaja izdala dozvole za sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu društva za upravljanje investicionim fondovima. Inače, što se tiče vlasničke strukture društava za upravljanje, dva društva su vlasništvu pojedinačnih stranih pravnih lica, dva su u vlasništvu pojedinačnih stranih fizičkih lica, a jedno društvo je u većinskom vlasništvu domaćih fizičkih i pravnih lica (ukupan broj vlasnika je 41).

Tokom 2007. godine, svih trinaest privatizacionih investicionih fondova (PIF) koji su osnovani i u sudski registar upisani tokom 2002. godine transformisani su u zatvorene investicione fondove sa javnom ponudom (ZIF).

Takođe, u skladu obavezama iz Zakona o izmjenama i dopunama zakona o investicionim fondovima sva preostala društva za upravljanje investicionim fondovima su uskladila sopstveno poslovanje u toku 2016. godine.

Na dan pripreme izvještaja, dozvolu za upravljanje ima 5 društava za upravljanje, a postoji 14 zatvorenih investicionih fondova i 5 otvorenih investicionih fondova.

Svi postojeći zatvoreni investicioni fondovi, osim zatvorenog investicionog fonda Unioinvest a.d. Bijeljina su nastali u toku masovne (vaučerske) privatizacije tokom 2002. godine u formi privatizacionih investicionih fondova. Tokom 2007. godine, na bazi još uvijek važećeg Zakona o investicionim fondovima, svih trinaest privatizacionih investicionih fondova se transformisalo u zatvorene investicione fondove. U odnosu na prethodni izvještajni period, novost su četiri otvorena investiciona fonda koja su nastala djelimičnim preoblikovanjem zatvorenih investicionih fondova ZMIF „Zepter fond“ u preoblikovanju a.d. Banja Luka (OMIF „Future fund“ i OMIF „Maximus fund“), ZMIF „Kristal invest fond“ u preoblikovanju a.d. Banja Luka (OAIF „Opportunity fund“), te ZMIF „Invest nova fond“ u preoblikovanju a.d. Bijeljina (OMIF „Invest nova“).

Neto imovina svih fondova na dan 28.02.2018. godine iznosi 238.416.029,01 KM⁹. Neto imovina četiri novoformirana otvorena investiciona fonda na isti dan iznosi 157.758.170,75 KM, odnosno 66,17% ukupne neto imovine svih fondova, pa se može konstatovati da je veći dio imovine prenesen na otvorene investicione fondove.¹⁰

Prema članu 243d. stav 6. Zakona o investicionim fondovima društva za upravljanje su obavezna da zahtjev za odobrenje potpunog preoblikovanja zatvorenih investicionih fondova, pravnih sljedbenika privatizacionih investicionih fondova, podnesu Komisiji najkasnije 60 dana prije isteka roka za preoblikovanje, odnosno najkasnije do 14.08.2018. godine.

U toku 2017. godine Komisija je odobrila tri postupka djelimičnog preoblikovanja zatvorenih investicionih fondova (iz kojih su nastala pomenuta četiri otvorena investiciona fonda), te je dala odobrenje na jedan plan preoblikovanja, kao i dvije saglasnosti na izmjene i dopune planova preoblikovanja.

U jednom slučaju odobrena je korekcija statuta i prospekta otvorenog investicionog fonda, dok je u jednom slučaju zahtjev za izmjene statuta društva za upravljanje odbijen.

2) Dozvolu na imenovanje članova uprave društva za upravljanje, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje na osnovu člana 27. Zakona o investicionim fondovima, te prema

---

⁹ Podaci su, iz opisanih razloga, dati bez otvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom „Kristal kapital“.

¹⁰ Ukupna vrijednost imovine je 242.556.335,18 KM.

uslovima i postupku predviđenim Pravilnikom o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društva za upravljanje investicionim fondovima.

U toku izvještajnog perioda Komisija za hartije od vrijednosti je izdala četiri dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društava za upravljanje i tri dozvole za obavljanje funkcije izvršnog direktora.

3) Dozvolu za statusne promjene društvima za upravljanje investicionim fondovima i investicionim fondovima, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa odredbama člana 18. Zakona o investicionim fondovima, te Pravilnikom o izdavanju dozvole za poslovanje i statusne promjene društva za upravljanje investicionim fondovima, koji je novi podzakonski akt u primjeni.

U toku izvještajnog perioda, ovakvih postupaka nije bilo.

4) Odobrenje na prenos administrativnih poslova iz člana 23. Zakona o investicionim poslovima na treća lica, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa članom 24. Zakona o investicionim fondovima, a prema postupku propisanom Pravilnikom o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje.

U dosadašnjem periodu, društva za upravljanje su na treća lica uglavnom prenosila poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja. U toku izvještajnog perioda Komisija je vodila jedan postupak odobravanja prenosa upravo ovih poslova, ali je postupak obustavljen po zahtjevu društva.

5) Saglasnosti investicionim fondovima na prospekt i statut, kao i na naknadne izmjene tih akata, Komisija izdaje u skladu sa odredbama članova 61, 91, 105, 142. i 217. Zakona o investicionim fondovima, te Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti.

Početkom izvještajnog perioda, Komisija je izdala jedno takvo rješenje, čime su praktično sva društva za upravljanje izvršila usaglašavanja statuta i prospekata fondova kojim upravljaju sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o investicionim fondovima. Takođe, u toku 2017. godine Komisija je dala saglasnost na izmjene i dopune prospekta u jednom slučaju, dok je u jednom slučaju postupak izdavanja saglasnosti na izmjene i dopune prospekta obustavljen.

6) Saglasnost na imenovanje članova nadzornog odbora investicionog fonda, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa članom 69. Zakona o investicionim fondovima.

U toku izvještajnog perioda Komisija je izdala šest saglasnosti na izbor članova nadzornih odbora investicionih fondova.

7) Dozvolu investicionim fondovima za promjenu banke depozitara, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje prema odredbama člana 56. Zakona o investicionim fondovima.

U toku izvještajnog perioda Komisija je izdala jednu dozvolu za zaključenje aneksa ugovora sa depozitarom.

8) Odobrenja promotivnih informacija o investicionim fondovima i društvima koja njima upravljaju, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje na osnovu ovlašćenja iz člana 115. Zakona o investicionim fondovima.

U toku izvještajnog perioda, kao ni tokom prethodnih perioda, Komisija nije izdavala ovu vrstu odobrenja.

Pored gore pomenutih izdavanja dozvola, saglasnosti i odobrenja, Komisija je u toku izvještajnog perioda usvojila i osam odgovora na različite upite iz nadležnosti sektora za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu, jedan stav za postupanje u vezi sa primjenom člana Zakona o investicionim fondovima.

3. Ispiti za sticanje zvanja

U skladu sa članom 93. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku sticanja zvanja i dobijanja dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera ("Službeni glasnik RS", broj: 119/06 i 17/08) Komisija za hartije od vrijednosti organizuje i provodi pripreme i organizuje polaganje stručnih ispita za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera.

U skladu sa Odlukom o utvrđivanju ispitnih rokova u 2017. godini, ispitni rokovi za polaganje ispita za sticanje zvanja investicionog menadžera, investicionog savjetnika i brokera su organizovani jednom mjesečno. Ispiti su održavani u skladu sa pristiglim prijavama za određeni ispitni rok.

U 2017. godini Komisija je organizovala četiri ispitna roka za polaganje ispita za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera. Ispit za sticanje zvanja broker polagao je jedan kandidat i položio ispit a ispit za sticanje zvanja investicioni menadžer polagala su četiri kandidata i svi su ispit položili.

Na dan 31.12.2017. godine dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera imala su ukupno 30 lica. Od toga 11 lica ima dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, 3 lica u zvanju investicionog savjetnika i 16 lica u zvanju investicionog menadžera.

VIII RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA

U 2017. godini najveći dio aktivnosti Komisije u oblasti razvoja i međunarodne saradnje bile su posvećene:

- praćenju regulative i prakse u djelokrugu rada Komisije,
- praćenju regulative i prakse drugih oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti i/ili aktivnosti Komisije,
- analiziranju i predlaganju rješenja i prijedloga za izmjenu/dopunu postojeće regulative ili prijedloga novih opštih akata Komisije,
- analizi učesnika i (novih) finansijskih instrumenata na tržištu hartija od vrijednosti,
- saradnji sa Međunarodnom organizacijom komisija za hartije od vrijednosti (eng. International Organization of Securities Commissions – IOSCO),
- saradnji sa drugim regulatorima tržišta hartija od vrijednosti – članicama IOSCO-a i saradnji sa potpisnicima IOSCO Međunarodnog memoranduma o razumijevanju (eng. IOSCO Multilateral Memorandum of Understanding – IOSCO MMoU),
- saradnji sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu
- aktivnostima na harmonizaciji sa propisima Evropske unije i usaglašavanju propisa unutar Bosne i Hercegovine i
- edukaciji učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Aktivnosti Komisije u dijelu razvoja i međunarodne saradnje mogu se grupisati u tri cjeline: 1) normativne aktivnosti, 2) saradnja sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu i 3) promocija i edukacija..

1. Normativne aktivnosti

Pod normativnim aktivnostima Komisije podrazumijeva se izrada nacrti i prijedloga regulative, u direktnoj ili indirektnoj nadležnosti Komisije, kao što su: zakoni, pravilnici iz nadležnosti Komisije, interni akti Komisije, opšti akti i pravila poslovanja učesnika na tržištu i dr. Glavna aktivnost Komisije na polju normativnih aktivnosti ogledala se u pripremi prijedloga i donošenju opštih akata iz nadležnosti Komisije.

R. br.	Objava teksta	Broj i datum Službenog Glasnika
1.	Pravilnik o dopuni Pravilnika o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima	24/17 od 10.03.2017.
2.	Pravilnik o dopunama Pravilnika o udjelima otvorenog investicionog fonda	40/17 od 26.04.2017.
3.	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine investicionog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po akciji investicionog fonda	40/17 od 26.04.2017.
4.	Pravilnik o dopuni pravilnika o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti	77/17 od 16.08.2017.
5.	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicionih fondova, društava za upravljanje investicionim fondovima i banke depozitara;	77/17 od 16.08.2017.

Tabela 13. Propisi koje je Komisija donijela u 2017. godini

2. Razvoj informacionog sistema

U toku 2017. godine, Komisija je nastavila intenzivan rad na nadogradnji svog informacionog sistema, kroz nekoliko projekata razvoja softvera i konsolidacije sistema.

2.1. Sistem za elektronsko prikupljanje informacija EPI2

Sistem sa najviše izmjena u 2017. godini je Sistem za elektronsko prikupljanje informacija EPI2. Izmjenama pravilnika Komisije, došlo je do potrebe izmjene EPI sistema modifikacijom postojećih izvještaja, kao i generisanjem novih, definisanih u novim pravilnicima. Omogućen je uvoz još nekih izvještaja putem CSV i XML dokumenata, što će uveliko olakšati posao pripreme i slanja izvještaja učesnicima.

Velik posao je urađen na pripremi izmjena sistema koje će nastupiti u 2018. godini. Analiziran je veći broj izvještaja, pri čemu su pronađene i definisane potrebne buduće adaptacije u broju izvještaja, kao i samoj njihovoj sadržini.

Takođe, nastavljena je kontinuirana podrška korisnicima putem tzv. Help Desk-a.

2.2. Elektronski protokol

Elektronski protokol, nastavio je svoj razvoj kao jedan od najbitnijih dijelova informacionog sistema Komisije. U 2017. godini započet je proces integracije Elektronskog protokola sa Sistemom za vođenje sjednica kao i planiranje uvezivanja sa ostalim registrima, naročito Registrom sudskih postupaka.

2.3. Sistem za nadzor trgovanja

Stalna poboljšanja sistema za nadzor neophodna su da bi se olakšalo sektoru za nadzor praćenje trgovanja i signala koji upozoravaju na nepravilnosti. U 2017. godini dodano je nekoliko novih pregleda podataka sa trgovanja. Takođe, omogućena je retroaktivna provjera, na bilo koji dan trgovanja od kada postoje podaci, generisanjem signala za određeni datum, što je olakšalo analizu istorijskih podataka nastalih prije izrade sistema za nadzor.

2.4. Registar investicionih fondova

Registar investicionih fondova, kao jedini registar Komisije koji još uvijek nije integrisan u Integralni informacioni sistem Komisije, predstavlja izdvojenu cjelinu, koju je potrebno integrisati da bi se olakšalo ažuriranje podataka i smanjilo njihovo dupliranje. Stoga se u 2017. godini pristupilo analizi i planiranju integracije sa ostalim registrima.

2.5. Optimizacija server sale, računara i mrežne opreme

U 2017. godini nabavljeno je nekoliko novih računara kojim su zamijenjene stare korisničke konfiguracije. Osim računara, unaprijeđeni i operativni sistemi, antivirusna zaštita.

3. Saradnja

Saradnja Komisije obuhvata raznovrsne oblike poslovnih kontakata i razmjene informacija sa domaćim, stranim i međunarodnim institucijama, organizacijama, organima vlasti, kao i udruženjima i obrazovnim ustanovama. U prvom redu to je saradnja sa regulatornim organima Republike Srpske (npr. Agencija za bankarstvo, Agencija za osiguranje i sl.), sa organima Vlade Republike Srpske, sa sudovima i tužilaštvima Republike Srpske, sa obrazovnim institucijama, strukovnim udruženjima i sl., ali i saradnja sa institucijama Federacije BiH, zajedničkim organima Bosne i Hercegovine, regulatornim tijelima drugih država, kao i saradnja sa međunarodnim institucijama i asocijacijama.

U toku 2017. godine nastavljena je saradnja sa Međunarodnom organizacijom komisija za hartije od vrijednosti (eng. International Organization of Securities Commissions - IOSCO), kao i sa drugim regulatornim tijelima finansijskog tržišta, koje su članice IOSCO-a kroz različite forme i projekte koji su detaljnije opisani u dijelu Međunarodna saradnja. Saradnja sa organima Vlade Republike Srpske odnosi se na redovne kontakte sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju na usaglašavanju propisa iz oblasti tržišta kapitala sa pravom Evropske unije.

3.1. Međunarodna saradnja

Komisija je članica IOSCO od 2001. godine, a od 05.10.2009. godine i potpisnica Međunarodnog memoranduma o razumijevanju IOSCO MMoU u vezi sa konsultacijama, saradnjom i razmjenom informacija.

Potpisivanjem IOSCO MMoU članice IOSCO, regulatorna tijela tržišta kapitala zemalja u svijetu, izražavaju jasne namjere da međusobno saraduju i razmjenjuju informacije sa ciljem da osiguraju provođenje i primjenu zakona i propisa iz nadležnosti regulatora. IOSCO MMoU obezbjeđuje mehanizam putem kojeg regulatori tržišta kapitala mogu sigurno i pouzdano da razmjenjuju veoma važne informacije i dokumentaciju vezanu za istrage o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti, transakcijama sa hartijama od vrijednosti i derivatima, prenosu hartija od vrijednosti i novčanim transakcijama vezanim za trgovanje i prenos hartija od vrijednosti, te da otkriju i informišu relevantne regulatore o eventualnim nepravilnostima i nezakovitostima na tržištu kapitala, kako bi se protiv istih mogle pravovremeno preduzeti odgovarajuće mjere.

Kroz saradnju sa IOSCO, Komisija je redovno informisana o aktivnostima članica IOSCO, na razvoju, implementaciji i promociji međunarodno priznatih standarda u izradi regulative, nadzoru i provođenju zakona i propisa, aktivnostima na zaštiti investitora i promociji povjerenja investitora u integritet tržišta kapitala, te razmjeni informacija na globalnom i regionalnom nivou.

Konsultacije putem elektronske pošte predstavljaju jedan od vidova saradnje, koje koriste uglavnom regulatori manje razvijenih tržišta kapitala/hartija od vrijednosti. Ovaj vid komunikacije omogućen je isključivo članicama IOSCO. Pitanja, upitnici, izvještaji, zahtjevi (za mišljenjima, tumačenjima, pojašnjenjem domaće regulative) itd. se dostavljaju IOSCO, koji ih prosleđuje ostalim članicama. Regulatori tržišta, šalju odgovore na isti način. Brojni odgovori na upitnike, pitanja, zahtjeve itd. nikada ne izostaju, a daju se na dobrovoljnoj osnovi. Ovo je, sa jedne strane, još jedan način sticanja uvida u stepen razvijenosti pojedinih tržišta i njihovu tekuću problematiku, a s druge strane, mogućnost uvida u prijedloge i načine za rješavanja problema različitih finansijskih tržišta. Takođe predstavlja i dobar izvor informacija za pokretanje različitih inicijativa od strane IOSCO i njegovih radnih tijela.

Regulatori finansijskih tržišta iz cijelog svijeta intenzivno razmjenjuju informacije - upozorenja investitorima o neovlašćenim licima na tržištima kapitala i uslugama koje pružaju. Broj informacija o kršenju zakona i propisa od strane neovlašćenih lica na različitim tržištima rastao je svakim danom. Regulatori finansijskih tržišta su obavještavali ostale regulatore finansijskih tržišta i srodne institucije putem web stranice IOSCO, koji je prosleđivao informacije, elektronskom poštom, članicama IOSCO, a na svojim web stranicama objavljivali su liste neovlašćenih pravnih i fizičkih lica koji posluju na njihovim tržištima ili se pozivaju na njih kao regulatore tržišta ili obavljaju druge aktivnosti zabranjene zakonima i propisima na tim tržištima. Pored informacija o licima koja se bave nedozvoljenim aktivnostima na domaćim tržištima, pojedini regulatori tržišta kapitala objavljuju i upozorenja drugih regulatora finansijskih tržišta. Komisija se, u toku godine, priključila ovim

aktivnostima, nastojeći da upozori učesnike i investitore na tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske na ponašanje neovlašćenih lica na inostranim tržištima.

Komisija je u februaru 2017. godine donijela odluku o prihvatanju Rezolucije o primjeni Unaprijeđenog multilateralnog memoranduma o razumijevanju (eng. Enhanced Multilateral Memorandum of Understanding - EMMoU) i Aneksa 1. koji sadrži tekst EMMoU. Ideja o novom EMMoU je rezultat suštinskih promjena vođenih napretkom tehnologije i nastojanjem da članice IOSCO imaju dodatna ovlašćenja/nadležnosti, odnosno povećaju nadležnosti koju već daje MMoU kako bi bile obuhvaćene i promjene u finansijskoj industriji nastale nakon što je uspostavljen MMoU. Kreiranje IOSCO EMMoU predstavlja uspostavljanje novog standarda, sa novim, tačnije dodatnim ovlašćenjima/nadležnostima regulatora koji će pomoći i obezbijediti efikasno provođenje i međunarodnu saradnju u regulisanju tržišta hartija od vrijednosti, poboljšanje standarda izvršenja saradnje i razmjene informacija.

Takođe, Komisija je u martu 2013. godine sa Evropskom komisijom za hartije od vrijednosti i berze (eng. European Securities and Markets Authority - ESMA) potpisala Memorandum o razumijevanju o saradnji i razmjeni informacija koje se tiču nadzora nad alternativnim fondovima. Ovaj memorandum definiše djelokrug saradnje i procedure koje će se poštovati u slučaju međunarodne nadzorne saradnje, sadržaj zahtjeva za pomoć, dozvoljenu upotrebu informacija, pravila povjerljivosti koja se odnose na razmijenjene informacije i uslove za raskid sporazuma.

U okviru saradnje s drugim regulatorima, u ovom izvještajnom periodu Komisija je od regulatora Kine (CSRC – China Securities Regulatory Commission) i Hong Konga (SFC - Securities and Futures Commission) zatražila podatke o pet fizičkih lica - kineskih državljana u vezi s postupkom davanja saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u Banjalučkoj berzi. Regulator Hong Konga je odgovorio na zahtjev, a regulator Kine do isteka izvještajnog perioda ni nakon nekoliko urgencija nije dostavio sve tražene podatke (još se čekaju podaci za jedno lice, pa je postupak u tom dijelu prekinut).

U postupku izdavanja dozvole za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje po zahtjevu pravnog lica iz Slovenije, Komisija je od slovenačkog regulatora – Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP), zatražila procjenu sposobnosti i ispravnosti (tzv. „Fit and proper“ procjena) tog pravnog lica i fizičkog lica koje je njegov jedini vlasnik. Slovenački regulator je odgovorio da u svojim registrima nema podataka o navedenim licima.

U vezi s postupkom nadzora protiv jednog društva za upravljanje koji je okončan u 2016. godini, Komisija je početkom izvještajnog perioda obavijestila regulatora Lihtenštajna (eng. Financial Market Authority Liechtenstein - FMA) od kojeg su, između ostalih, traženi i dobijeni podaci, da više ne postoje razlozi da o dostavljanju podataka ne budu obaviještena lica na koje se ti podaci odnose, u skladu s propisima Lihtenštajna (radi se o podacima o krajnjim prodavcima akcija jednog emitenta na slovenačkom tržištu, od kojih je naše društvo za upravljanje kupilo te akcije za račun investicionog fonda kojim upravlja, a transakcije prodavaca su izvršene, između ostalog, preko fiducijarnog računa banke čije se sjedište nalazi u Lihtenštajnu).

Na traženje Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA), u postupku provjere podobnosti člana jednog investicionog društva u Hrvatskoj, dostavljeni su podaci kojim je Komisija raspolagala o fizičkom licu na koje se upit odnosio.

Na traženje Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA), dostavljeni su i podaci o krajnjem vlasniku akcija jednog emitenta iz Hrvatske, koje je u 2011. i 2012. sticao jedan naš investicioni fond putem kastodi banke.

Krajem izvještajnog perioda Komisija je primila zahtjev Saveznog organa za finansijski nadzor Njemačke (eng. Federal Financial Supervisory Authority - BaFin) za dostavljanje podataka i dokumentacije u vezi sa sticanjem akcija jednog njemačkog emitenta za račun našeg investicionog fonda u 2015. godini, zbog sumnje na trgovanje na osnovu povlašćene informacije. Komisija je njemačkom regulatoru dostavila tražene podatke u januaru 2018. godine.

3.2. Saradnja sa drugim nadležnim organima

Komisija saraduje sa nadležnim državnim organima i drugim domaćim institucijama radi pružanja pravne pomoći, razmjene informacija i u drugim slučajevima kad za tim postoji potreba, u skladu sa odredbama propisa iz njene nadležnosti.

Saradnja sa drugim nadležnim organima u Republici Srpskoj u najvećoj mjeri bila je ostvarena sa organima Vlade Republike Srpske. Pored toga, ostvarena je saradnja i sa svim drugim institucijama kao što su: regulatori, sudovi i druge organizacije i institucije Republike Srpske.

Saradnja sa organima Vlade Republike Srpske ogledala se u prvom redu kroz kontakte i aktivnosti sa Ministarstvom finansija, kao i u razmjeni komentara u pogledu pojednostavljenja procedura i formalnosti za započinjanje i obavljanje poslovnih aktivnosti sa Savjetom za regulatornu reformu pri Ministarstvu za ekonomske odnose i regionalnu saradnju.

Član 6. Zakona o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske¹¹ obavezuje regulatore finansijskog sektora Republike Srpske (Agencija za bankarstvo Republike Srpske, Agencija za osiguranje Republike Srpske i Komisija), između ostalog, na pristup informacijama i razmjenu podataka potrebnih za provođenje postupka nadzora, te razmjenu informacija o nepravilnostima utvrđenim u postupku nadzora, ako su uočene nepravilnosti važne za rad drugih nadzornih organa.

Direkcija za evropske integracije zadužena je za saradnju sa državnim i entitetskim institucijama u izradi uporednih i transpozicionih tabela koje trebaju dati pregled entitetskih propisa po odgovarajućim sektorima unutrašnjeg tržišta, njihovu međusobnu usklađenost kao i usklađenost sa pravom EU. Grupa predstavnika entitetskih ministarstava finansija i entitetskih regulatora tržišta hartija od vrijednosti zadužena je da uporedi entitetske propisa iz oblasti tržišta kapitala i usklađenosti tih propisa sa *acquis-em*. Kao regulator tržišta hartija od vrijednosti Republike Srpske, Komisija ima aktivnu ulogu u radnoj grupi za tržište kapitala.

S obzirom na to da je Komisija ovlašćena da nadzire primjenu mjera za sprečavanje pranja novca za obveznike iz svoje nadležnosti, saradnja sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu - SIPA po tim pitanjima je vrlo intenzivna, ne samo kroz izvještavanje o provedenim nadzorima i uočenim slabostima i njihovom otklanjanju, već i kroz pripremu edukacija za obveznike i izvještavanje međunarodnih nadzornih tijela i organizacija.

3.3. Promocija i edukacija

U izvještajnom periodu najveći dio aktivnosti u oblasti promocije i edukacije odnosi se na tumačenja zakonskih i podzakonskih propisa, te odgovore na upite kako ovlašćenim učesnicima na tržištu kapitala tako i drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim licima.

---

¹¹ Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/09.

Upiti su se odnosili na različite zakonske i podzakonske propise, aktivnosti i nadležnosti Komisije, različite teme ili oblasti, te su pokrivene brojne teme, direktno ili indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti. Zahtjevi za tumačenje ili primjenu propisa su se najčešće odnosili na Zakon o investicionim fondovima, podzakonske akte iz nadležnosti Komisije, Zakon o tržištu hartija od vrijednosti i Zakon o privrednim društvima.

IX NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Prema odredbama Zakona o tržištu¹², Komisija vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Komisija je, takođe prema odredbama Zakona o tržištu¹³, a i prema odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti¹⁴ ovlašćena da vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova.

Prema odredbama Zakona o investicionim fondovima¹⁵, Komisija je ovlašćena da obavlja redovni i vanredni nadzor zatvorenih i otvorenih investicionih fondova, društava za upravljanje fondovima, zastupnika u prodaji udjela ili akcija, banke depozitara i svakog drugog lica koje obavlja posao za koji je odgovorno neko od ovih lica. Komisija provodi kontrolne i nadzorne aktivnosti nad svim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, sa ciljem da se osigura efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti.

Prema Pravilniku o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Pravilnik o nadzoru)¹⁶, pod nadzorom koji provodi Komisija podrazumijeva se nadzor nad primjenom Zakona o tržištu, Zakona o investicionim fondovima, Zakona o preuzimanju akcionarskih društava i Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te propisa donesenih na osnovu tih zakona, od strane učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Pod učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti u smislu Pravilnika o nadzoru smatraju se: berzanski posrednici, kastodi banke, društva za upravljanje investicionim fondovima, investicioni fondovi i banke depozitari, berza i druga uređena javna tržišta, Centralni registar hartija od vrijednosti, emitenti hartija od vrijednosti u vezi sa emisijama hartija od vrijednosti, upisima u Registar emitenata hartija od vrijednosti i objavljivanjem finansijskih i drugih propisanih izvještaja, lica koja imaju dozvolu za obavljanje poslova brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera, sticaoci i učesnici u postupku preuzimanja i drugi učesnici u smislu odredaba zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, prodavci, kupci, drugi sticaoci hartija od vrijednosti i druga lica koja učestvuju na tržištu hartija od vrijednosti¹⁷. Pod učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti smatraju se i lica koja imaju kvalifikovano učešće, izuzev Republike Srpske i druga lica koja se smatraju povezanim s nadziranom licem u smislu odredbi zakona kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, tržište hartija od vrijednosti, poslovanje investicionih fondova i preuzimanje akcionarskih društava¹⁸.

Nadzor koji provodi Komisija može da bude kontinuiran, redovan i vanredan¹⁹. U kontinuiranom nadzoru stalno se prati ponašanje učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i

¹² Član 260. tačka d) Zakona o tržištu.

¹³ Član 260. tačka đ) Zakona o tržištu.

¹⁴ Član 80. stav 1. tačka h) Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (Službeni glasnik BiH, broj 47/14 i 10/16).

¹⁵ Član 227. stav 1. Zakona o investicionim fondovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 92/06 i 82/15).

¹⁶ Član 3. Pravilnika o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti (Službeni glasnik Republike Srpske broj 98/14 i 77/17).

¹⁷ Član 2. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

¹⁸ Član 2. st. 2. i 3. Pravilnika o nadzoru.

¹⁹ Član 7. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti²⁰, a provodi se prikupljanjem, pregledom, analizom i provjerom izvještaja, obavještenja i dokumentacije koje su nadzirana lica dužna da dostavljaju Komisiji u propisanim rokovima putem elektronskog prikupljanja informacija (EPI) ili na drugi način, praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije dobijene od učesnika na tržištu hartija od vrijednosti na poseban zahtjev Komisije, svakodnevnim praćenjem trgovanja hartijama od vrijednosti na berzi u realnom vremenu putem nadzorne stanice i analizom aktiviranih signala, kao i praćenjem, prikupljanjem i provjerom podataka i saznanja iz drugih izvora²¹. Redovan nadzor vrši se nad ovlašćenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti u skladu sa posebnim planom redovnog nadzora, za svaku godinu, koji usvaja Komisija²², a vanredan nadzor vrši se na osnovu indicija o mogućem kršenju zakona i drugih propisa²³, a po sopstvenoj inicijativi Komisije, na zahtjev nadležnog državnog organa ili stranog regulatornog organa ili po prijavi drugih lica (vlasnika hartija od vrijednosti, potencijalnih investitora u hartije od vrijednosti, učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i sl.), uključujući i anonimne prijave²⁴.

S obzirom na način provođenja, nadzor može da bude posredan i neposredan; posredan nadzor provodi se u sjedištu Komisije prikupljanjem, pregledom, analizom i provjerom izvještaja, obavještenja, dokumentacije i podataka; neposredan nadzor provodi se u prostorijama nadziranog lica ili pravnog lica s kojim je nadzirano lice direktno ili indirektno, povezano poslovno, upravljački ili kapitalom, uzimanjem izjava i izjašnjenja i uvidom u poslovnu dokumentaciju i isprave, poslovne knjige, registre i evidencije bez obzira na to da li se vode u materijalnom ili elektronskom obliku, te elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod nadziranog lica, kao i uzimanjem izjava i izjašnjenja u sjedištu Komisije²⁵.

U obavljanju nadzornih ovlašćenja, Komisija je u ovom izvještajnom periodu vodila nadzor nad trgovanjem akcijama sedam emitenta, nadzor nad ispunjavanjem obaveze emitenata sa službenog berzanskog tržišta (30 emitenata) u pogledu objavljivanja revizorskih izvještaja za 2016. godinu i 21 nadzor nad radom i poslovanjem ovlašćenih učesnika, odnosno lica kojima Komisija daje dozvolu za poslovanje i to: sedam nadzora nad berzanskim posrednicima (četiri nadzora nad tri brokersko-dilerska društva i tri nadzora nad odjeljenjima dvije banke koje obavljaju poslove s hartijama od vrijednosti), osam nadzora nad društvima za upravljanje investicionim fondovima (po dva nad tri društva za upravljanje, te po jedan nadzor nad dva društva za upravljanje), dva nad kastodi bankama, jedan nad Centralnim registrom hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, dva nad Centralnim registrom kao depozitarom investicionih fondova i jedan nadzor nad radom i poslovanjem Banjalučke berze a.d. Banja Luka. Pored navedenog, kontinuirano je praćeno ponašanje dva strana institucionalna investitora i analizirana njihova ulaganja u akcije jednog zatvorenog investicionog fonda, te izvršene određene procesne radnje u ranije pokrenutim postupcima protiv tri fizička lica u vezi s transakcijama imovinom iz portfelja jednog investicionog fonda, jednog fizičkog lica u vezi s transakcijama akcijama pet emitenata, dva fizička lica u vezi s transakcijama akcijama jednog emitenta i dva fizička lica u vezi s transakcijama akcijama jednog emitenta.

---

²⁰ Član 7. stav 2. Pravilnika o nadzoru.

²¹ Član 9. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

²² Član 7. stav 3. Pravilnika o nadzoru.

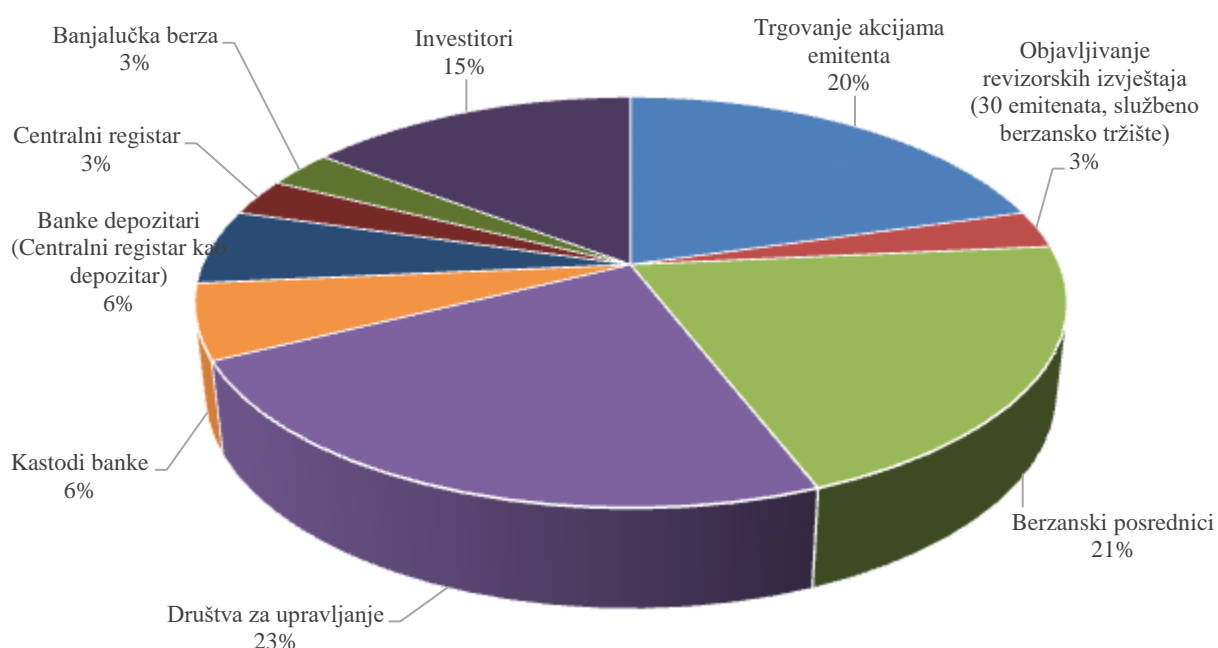
²³ Član 7. stav 4. Pravilnika o nadzoru.

²⁴ Član 4. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

²⁵ Član 7. st. 5. do 7. Pravilnika o nadzoru.

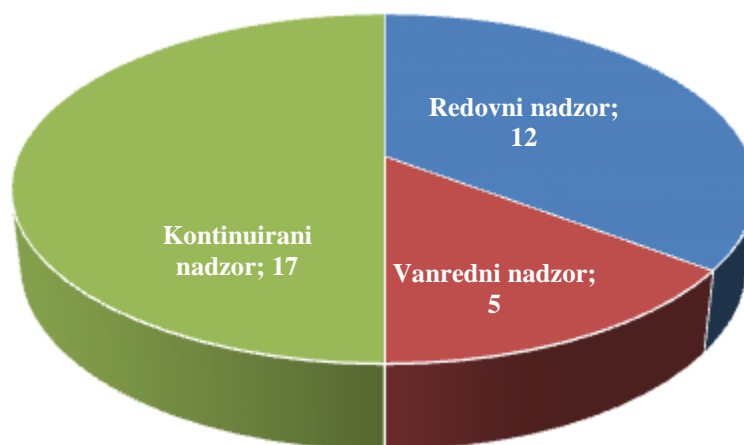
Predmet nadzora/učesnici na tržištu	Broj nadzora
Trgovanje akcijama emitenta	7
Objavljivanje revizorskih izvještaja (30 emitenata, službeno berzansko tržište)	1
Berzanski posrednici	7
Društva za upravljanje	8
Investicioni fondovi	0
Kastodi banke	2
Banke depozitari (Centralni registar kao depozitar)	2
Centralni registar	1
Banjalučka berza	1
Investitori	5
UKUPNO	34

Tabela 14. Nadzorne aktivnosti prema predmetu nadzora/učesnicima na tržištu u 2017. godini

Slika 2. Nadzorne aktivnosti prema učesnicima na tržištu u 2017. godini

Prema vrsti nadzora, u izvještajnom periodu je vođeno 17 kontinuiranih, 12 redovnih i pet vanrednih nadzora.

Slika 3. Nadzorne aktivnosti prema vrsti nadzora u 2017. godini

Kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcionisanje tržišta kapitala u cjelini, položaj pojedinih učesnika na tržištu kapitala ili postoji mogućnost nanošenja značajnije štete, Komisija je Zakonom o tržištu ovlaštenja na preduzimanje neke od propisanih nadzornih mjera²⁶. U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Komisija rješenjem nalaže preduzimanje radnji koje doprinose uspostavljanju zakonitosti i usklađivanju rada sa zakonima i drugim propisima, odnosno izriče odgovarajuću mjeru propisanu Zakonom o tržištu i drugim zakonima²⁷, a u slučajevima kršenja propisa ili u slučajevima kada je neizvjestan nastavak poslovanja nadziranog lica, rješenjem Komisije mogu se naložiti određene posebne mjere²⁸.

U okviru nadzornih mjera iz člana 265. Zakona o tržištu (nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, odnosno nedostataka), u prvom polugodištu 2017. godine data su četiri naloga ovlaštenim učesnicima, odnosno licima kojima Komisija daje dozvolu za poslovanje i to jedan kastodi banci, dva berzanskim posrednicima i jedan Centralnom registru.

Subjekt nadzora	Opis naloga	Broj
Kastodi banka	Uskladiti opšta akta s propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti	1
Berzanski posrednik	Uskladiti opšta akta s propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti	1
Berzanski posrednik	Nadzor nad berzanskim posrednikom, pogrešan broj računa klijenta – kastodi; nalog Centralnom registru da ispravi broj računa klijenta – kastodi	1
Centralni registar	Uskladiti opšta akta s propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti	1
UKUPNO		4

Tabela 15. Nadzorne mjere iz člana 265. Zakona o tržištu (nalozi za otklanjanje utvrđenih nedostataka) u 2017. godini

²⁶ Član 266. Zakona o tržištu.

²⁷ Član 265. stav 2. Zakona o tržištu.

²⁸ Član 267. stav 1. Zakona o tržištu.

U ovom izvještajnom periodu nije bilo mjera za čije je izricanje Komisija ovlašćena po čl. 266. i 267. Zakona o tržištu.

Pored gore navedenih mjera, Komisija je u ovom izvještajnom periodu u skladu s ovlašćenjima iz člana 260. Zakona o tržištu ukinula svoju mjeru obustave trgovanja akcijama jednog emitenta koja je donesena 2011. godine jer su prestali razlozi zbog kojih je mjera izrečena, te naložila Banjalučkoj berzi da omogući trgovanje akcijama tog emitenta.

X SUDSKI POSTUPCI I INFORMACIJE O SUMNjAMA NA POSTOJANJE KRIVIČNIH DJELA

1. Upravni sporovi po aktima Komisije

Prema članu 257. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, upravni akti Komisije su konačni, a protiv tih akata može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima.

U toku izvještajnog perioda nisu pokretani upravni sporovi protiv akata Komisije.

Prvi upravni spor protiv akta Komisije pokrenut je 2004. godine.

Godina	Broj upravnih sporova	Broj riješenih sporova	U korist	Komentar
2004.	1	1	KHOV (1)	Tužba povučena
2005.	1	1	KHOV (1)	Tužba odbijena
2006.	4	4	KHOV (3) Tužitelja (1)	U tri slučaja tužba je odbijena U jednom slučaju tužba je uvažena ²⁹
2007.	2	2	KHOV (2)	Tužiocu odustali od tužbe
2008.	1	1	KHOV (1)	Tužba odbijena
2009.	3	3	KHOV (3)	U dva slučaja tužba odbačena U jednom slučaju tužba odbijena
2010.	6	6	KHOV (6)	U dva slučaja tužba je odbačena U četiri slučaja tužba odbijena
2011.	6	6	KHOV (2) Tužitelja (4)	U dva slučaja tužba je odbijena U četiri slučaja tužba je uvažena, pa je Komisija donijela nove upravne akte prema pravnom shvatanju suda, a sa istim posljedicama za stranku ³⁰
2012.	1	1	KHOV (1)	Tužba povučena
2013.	4	4	KHOV (3) Tužitelja (1)	U tri slučaja tužba je odbijena U jednom slučaju tužba je uvažena ³¹
2014.	3	3	KHOV (3)	Tužba je odbijena U dva slučaja tužba je odbačena
2015.	2	2	KHOV (1) Tužitelja (1)	Tužba je odbačena U jednom slučaju tužba je uvažena ³²
2016.	-	-	-	-
2017.	-	-	-	-

Tabela 16. Uporedni pregled upravnih sporova pokrenutih protiv akata Komisije kojima su rješavani predmeti u vezi sa emisijama hartija od vrijednosti i promjenama u registru emitenata u periodu od 2004. do 2017. godine

²⁹ Radi se o slučaju u kojem je sud prihvatio ulog u stvarima, iako ta mogućnost nije bila data u Zakonu o tržištu hartija od vrijednosti.

³⁰ U jednom slučaju se radilo o pogrešnoj primjeni materijalnog prava, a u preostala tri slučaja, sud je cijenio da je Komisija bila van mandata kada je odlučivala o ovim tačkama dnevnog reda.

³¹ Komisija je u ponovljenom postupku donijela upravni akt sa istim pravnim posljedicama za emitenta.

³² Radi se o slučaju u kojem je sud zaključio da se radi o jedinstvenom, a ne odvojenom postupku, pa je Komisija donijela novi upravni akt kojim je zahtjev emitenta za povrat uplaćene naknade usvojen.

Godina	Broj upravnih sporova	Broj riješenih sporova	U korist	Komentar
2004.	1	1	KHOV (1)	Zahtjev KHOV za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažan a presuda preinačena
2005.	2	2	KHOV (2)	U jednom slučaju tužba je povučena U jednom slučaju tužba je odbijena
2006.	2	2	KHOV (2)	U jednom slučaju tužba je odbijena U jednom slučaju tužba je odbačena
2007.	1	1	KHOV (1)	Tužba je odbijena
2008.	1	1	KHOV (1)	Tužba je odbijena
2009.	1	1	KHOV (1)	Tužba je odbijena, zahtjev stranke za vanredno preispitivanje sudske odluke odbijen
2010.	3	3	KHOV (2) Tužitelja (1)	U jednom slučaju tužba je odbijena U jednom slučaju stranka je podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke – zahtjev stranke odbijen U jednom slučaju KHOV je podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke – zahtjev odbijen kao neosnovan ³³
2011.	2	2	KHOV (2)	U oba slučaja tužba je odbačena kao neosnovana
2012.	5	5	KHOV (4) Tužitelja (1)	U tri slučaja tužba je odbijena U jednom slučaju tužba je odbačena kao neblagovremena U jednom slučaju tužbeni zahtjev je uvažan a osporeni akt je poništen ³⁴
2013.	2	2	KHOV (2)	U oba slučaja tužba je odbijena kao neosnovana
2014.	2	2	KHOV (1) Tužitelja (1)	U jednom slučaju tužba je odbijena U jednom slučaju tužbeni zahtjev je uvažan a osporeni akt je poništen ³⁵
2015.	-	-	-	-
2016.	2	2	KHOV (2)	U oba slučaja tužbe su odbijene a stranke su podnijele zahtjev za vanredno preispitivanje sudskih odluka
2017.	-	-	-	-

Tabela 17. Uporedni pregled upravnih sporova pokrenutih protiv akata Komisije kojima su rješavani predmeti u vezi sa preuzimanjem akcionarskih društava u periodu od 2004. do 2017. godine

Protiv akata Komisije iz oblasti nadzora, zaključno sa 31.12.2017. godine, pokrenuto je ukupno 26 upravnih sporova, od čega je 18 riješeno u korist Komisije (tužba odbačena ili odbijena kao neosnovana), a osam sporova je riješeno u korist tužioca, od čega tri zbog isteka mandata članovima Komisije

³³ Radi se o slučaju u kojem je, iz proceduralnih razloga, izostao odgovarajući akt Komisije. U ponovljenom postupku, Komisija je riješila predmetni slučaj, a prema prijavi akcionara (prijava o sumnji na prikrivanje zajedničkog djelovanja prema akcionarskom društvu).

³⁴ Radi se o slučaju u kojem je sud cijenio da je Komisiji radila van mandata, što je bio isključivi razlog za ovakav epilog. Naglašavamo da je Komisija u ponovljenom postupku donijela identično rješenje. Radi se o slučaju u kojem je konstatovano da je za određena lica, po Zakonu o preuzimanju akcionarskih društava nastala obaveza za objavljivanje ponude za preuzimanje.

³⁵ Radi se o slučaju u kojem je akt Komisije poništen iz proceduralnih razloga. Komisija je u ponovljenom postupku donijela identično rješenje.

R. b.	Tužilac	Osporeni akt	God. podn. tužbe	Okružni sud	Vrhovni sud Republike Srpske
1.	DUIF	Rješenje iz 2013. god. o izricanju opomene društvu (trgovanje akcijama jednog emitenta za račun fonda)	2013.	Odbijena tužba krajem 2014. g.	- Tužilac početkom 2015. g. podnio zahtjev za vanredno preispitivanje presude okružnog suda - Vrhovni sud Republike Srpske je u februaru 2017. g. odbio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude okružnog suda
2.	DUIF	Rješenje iz 2014. god. o izricanju javne opomene društvu (trgovanje akcijama jednog emitenta za račun fonda)	2014.	Početkom 2015. god. odbijena tužba	- Tužilac podnio zahtjev za vanredno preispitivanje presude okružnog suda iz 2015. g. - Vrhovni sud RS krajem 2017. g. uvažio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje, preinačio presudu okružnog suda tako što je uvažio tužbu i poništio osporeni akt - Komisija u januaru 2018. g. donijela novi akt i ponovo izrekla javnu opomenu
3.	DUIF	Rješenje iz 2014. god. o trajnom oduzimanju dozvole za poslovanje društvu zbog niza nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju	2014.	Tužba odbijena u septembru 2015. god.	- Tužilac podnio zahtjev za vanredno preispitivanje presude okružnog suda iz 2015. g. - Vrhovni sud RS je u novembru 2017. g. odbio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude okružnog suda

Tabela 18. Upravni sporovi iz oblasti nadzora u 2017. godini

U jednom ranije pokrenutom upravnom sporu iz oblasti nadzora (tužba je podnesena u martu 2013. godine), Vrhovni sud Republike Srpske je u februaru 2017. godine odbio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude okružnog suda iz novembra 2014. godine, kojom je odbijena tužba društva za upravljanje investicionim fondovima protiv akta Komisije kojim je tom društvu izrečena opomena. Mjera je izrečena zbog utvrđenih povreda propisa koji se tiču zabrane manipulacija na tržištu³⁶, obaveze društva za upravljanje da postupa s povećanom pažnjom, prema pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i propisima Republike Srpske³⁷, te koji se tiču zabrane za društvo da otuđuje hartije od vrijednosti ili drugu imovinu investicionog fonda i da od fonda stiče tu imovinu, bilo za svoj račun ili za račun povezanih lica³⁸.

U jednom ranije pokrenutom upravnom sporu iz oblasti nadzora (tužba je podnesena u aprilu 2014. godine), Vrhovni sud Republike Srpske je u novembru 2017. godine uvažio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude okružnog suda iz februara 2015. godine kojom je odbijena kao neosnovana tužba jednog društva za upravljanje investicionim fondovima protiv akta Komisije iz marta 2014. godine kojim je tom društvu izrečena javna opomena. Vrhovni sud je preinačio presudu okružnog suda tako što je uvažio tužbu i poništio osporeni akt Komisije, navodeći u obrazloženju da je Komisija prema članu 266. tačka đ) Zakona o tržištu za izricanje mjere morala da utvrdi učestalo kršenje odredbi tog i drugih zakona³⁹. Kako je Vrhovni sud poništenjem rješenja Komisije predmet vratio u stanje u kome se nalazio prije nego što je doneseno to rješenje, Komisija je u izvršenju presude Vrhovnog

³⁶ Član 277. tačka b) Zakona o tržištu.

³⁷ Član 30. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima.

³⁸ Član 47. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima

³⁹ Članom 266. tačka đ) Zakona o tržištu (Službeni glasnik Republike Srpske broj 92/06 i 34/09) bilo je propisano da Komisija može licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova izreći opomenu i javnu opomenu kada utvrdi učestalo kršenje odredbi tog i drugih zakona; ova odredba je izmijenjena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti (Službeni glasnik Republike Srpske broj 30/12) tako što je brisana riječ „učestalo“

suda u skladu sa odredbom člana 50. Zakona o upravnim sporovima⁴⁰, u januaru 2018. godine donijela novi upravni akt, kojim je društvu za upravljanje ponovo izrekla istu mjeru - javnu opomenu, ne utvrđujući pri tom učestalo kršenje zakona jer je ta odredba Zakona o tržištu prestala da važi prije nego što je učinjeno djelo zbog kojeg je mjera izrečena. Javna opomena je izrečena jer je društvo za upravljanje prilikom sticanja akcija jednog emitenta za račun fonda kojim upravlja postupilo suprotno prospektu i statutu fonda, čime je prekršilo odredbe člana 30. stav 1. tačka f) Zakona o investicionim fondovima, kojim je propisano da je društvo za upravljanje investicionim fondom dužno, između ostalog, da upravlja fondom u skladu sa investicionim ciljevima svakog pojedinog fonda kojim upravlja, zatim prilikom izrade procjene nije koristilo Međunarodne računovodstvene standarde - Međunarodne standarde vrednovanja, a prilikom analiziranja podataka o emitentu nije postupalo sa povećanom pažnjom i pravilima struke, jer stanje emitenta nije objektivno prikazano, čime je prekršilo odredbe člana 30. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima kojim je propisano da je društvo za upravljanje dužno da u izvršavanju obaveza društva za upravljanje postupa sa povećanom pažnjom, prema pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i propisima Republike Srpske.

U jednom ranije pokrenutom upravnom sporu iz oblasti nadzora (tužba je podnesena u martu 2014. godine), Vrhovni sud Republike Srpske je u novembru 2017. godine odbio zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude okružnog suda iz septembra 2015. godine, kojom je odbijena tužba društva za upravljanje investicionim fondovima protiv akta Komisije kojim je tom društvu trajno oduzeta dozvola za poslovanje zbog niza nepravilnosti i nezakovitosti u poslovanju.

2. Parnični postupci

U vezi sa aktima Komisije, do sada su vođena četiri parnična postupka od kojih su tri okončana prije izvještajnog perioda (u dva slučaja tužba je povučena, u jednom postupku tužba je odbijena) a četvrti postupak je u toku.

3. Prekršajni postupci

U 2017. godini Komisija nije pokrenula nijedan prekršajni postupak u vezi sa postupcima preuzimanja. Od početka primjene Zakona o preuzimanju akcionarskih društava⁴¹ (od 2002. godine), Komisija je pokrenula ukupno pedeset i osam prekršajnih postupaka⁴², uglavnom protiv lica koja su nisu u zakonskom roku podnosila zahtjeve za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje nakon što im je obaveza nastala, te protiv uprava emitenata, jer nisu objavili mišljenje o objavljenoj ponudi. S obzirom na relativno visoke sankcije za navedene prekršaje sudovi su u dosadašnjem periodu, u najvećem broju slučajeva, izricali uslovne osude.

---

⁴⁰ Članom 50. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 109/05 i 63/11) propisano je da je, ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadležni organ dužan da donese novi upravni akt bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude

⁴¹ Službeni glasnik Republike Srpske, br. 64-II/02 i 59/13 i Službeni glasnik Republike Srpske, br. 65/08, 92/09 i 59/13 i 59/13.

⁴² Prvi prekršajni postupak u vezi sa preuzimanjem Komisija je pokrenula 2005. godine.

Godina	Broj pokrenutih postupaka	Broj slučajeva u kojima su okrivljeni sankcionisani	Status			Izrečena sankcija (u KM)	
			Broj obustavljenih postupaka	Broj slučajeva u kojima je KHOV odustala od prekršajne prijave	Broj slučajeva koji su još u toku	Uсловно	Bezuslovno
2005.	4	2	2 ⁴³	-	-		3.600
2006.	19	16	1 ⁴⁴	1 ⁴⁵	1 ⁴⁶	20.000	27.950
2007.	4	3	-	1 ⁴⁷	-	10.000	14.200
2008.	10	7	3 ⁴⁸	-	-	1.000	17.950
2009.	9	7	1 ⁴⁹	1 ⁵⁰	-	15.000	19.050
2010.	3	2	1 ⁵¹	-	-		6.000
2011.	2	2		-	-	3.500	
2012.	7	7	-	-	-	18.500	4.000
2013.	-	-	-	-	-	-	-
2014.	1	-	-	-	1	-	-
2015.	-	-	-	-	-	-	-
2016.	-	-	-	-	-	-	-
2017.	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 19. Usporedni pregled pokrenutih prekršajnih postupaka u postupcima preuzimanja u periodu od 2005. do 2016. godine

Zbog neizvršavanja zakonskih obaveza u pogledu izvještavanja investicione javnosti, u dijelu koji se odnosi na objavljivanje finansijskih i revizorskih izvještaja, te izvještaja o značajnim događajima, Komisija je u izvještajnom periodu pokrenula 11 prekršajnih postupaka.

⁴³ U oba slučaja je nastupila zastara.

⁴⁴ Prekršajni postupak je obustavljen zbog zastare.

⁴⁵ Neposredno nakon podnesene prijave, lice je provelo postupak preuzimanja.

⁴⁶ Osnovni sud nije mogao da uruči poziv okrivljenom, jer je odselio u Njemačku. Sud je izdao nalog da pri prelasku granice bude priveden.

⁴⁷ Neposredno nakon podnesene prijave, lice je provelo postupak preuzimanja.

⁴⁸ U sva tri slučaja, Sud se oglasio mjesno nenadležnim.

⁴⁹ Osnovni sud nije mogao da uruči poziv okrivljenom, jer je odselio u Njemačku.

⁵⁰ Predmetnim činjenjem lice nije prouzrokovao štetne posljedice za akcionare emitenta, u objavljenoj ponudi za preuzimanje, ostalim akcionarima ponuđena je viša cijena u odnosu na transakciju koja je bila predmet sankcionisanja, te je zaključeno da eventualno kažnjavanje u ovakvim slučajevima u najvećem dijelu ne bi bilo u skladu sa svrhom prekršajnih sankcija.

⁵¹ Sudskom presudom konstatovano da Komisija nije predočila dovoljno dokaza, iako je i sama stranka provela postupak preuzimanja po rješenju Komisije o utvrđivanju obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje za lica koja su u predmetnom postupku zajednički djelovala.

Godina	Broj pokrenutih postupaka	Status				Novčani iznos sankcije - uslovno		Novčani iznos sankcije - bezuslovno	
		Broj slučajeva u kojima su okrivljeni sankcionisani	Broj obustavljenih postupaka	Broj slučajeva u kojima je Komisija odustala od prekršajne prijave	Broj slučajeva koji su još u toku	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica
2006.	2	1	1 ⁵²	-	-	-	-	5.000	500
2007.	6	3	-	3	-	-	-	22.000	2.300
2008.	10	2	6 ⁵³	2	-	20.000	1.000	-	-
2009.	29	27	1 ⁵⁴	1	-	223.000	19.300	70.000	10.500
2010.	44	38	5 ⁵⁵	1	-	389.500	41.150	46.000	9.500
2011.	22	20	2 ⁵⁶	-	-	253.500	23.400	20.000	3.500
2012.	8	8 ⁵⁷	-	-	-	21.000	6.100	60.000	-
2013.	28	24 ⁵⁸	2 ⁵⁹	2	-	295.100	20.050	45.000	4.700
2014.	1	1	-	-	-	10.000	1.000	-	-
2015.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017.	11	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 20. Uporedni pregled pokrenutih prekršajnih postupaka zbog nepoštovanja obaveze objavljivanja finansijskih i revizorskih izvještaja, te izvještaja o značajnim događajima u periodu od 2006. do 2017. godine

Pomenutih 11 prekršajnih postupaka u 2017. godini pokrenuto je protiv emitenata sa službenog berzanskog tržišta koji nisu objavili izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2016. godinu u roku od pet dana od dana prijema revizorskog izvještaja, a najkasnije do 30.06.2017. godine u skladu sa članom 284. stav 1. tačka b) Zakona o tržištu, a u vezi sa članom 6. stav 1. Pravilnika o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude⁶⁰, kao i protiv odgovornih lica u tim pravnim licima. U šest od navedenih jedanaest postupaka, osnovni sud je nakon isteka izvještajnog perioda donio prvostepena rješenja kojim su okrivljeni oglašeni odgovornim za

⁵² Dana 04.03.2014. godine, prekršajni postupak obustavljen zbog zastarjelosti.

⁵³ U tri slučaja Sud se oglasio mjesno nenadležnim, a u dva slučaja je nastupila zastara, dok je u jednom slučaju ovlašćeno lice propustilo usmeni pretres.

⁵⁴ Pokrenut stečajni postupak.

⁵⁵ U jednom slučaju je pokrenut stečajni postupak, u tri slučaja je nastupila zastara, a u jednom slučaju Sud nije prihvatio zahtjev Komisije za hartije od vrijednosti za opoziv uslovne osude, ali je Komisija pokrenula novi postupak.

⁵⁶ U jednom slučaju je pokrenut stečajni postupak, a u drugom postupak je obustavljen zbog mandata članova Komisije (ali je u ponovljenom postupku protiv emitenta pokrenut identičan postupak).

⁵⁷ U jednom slučaju, sankcija je izrečena samo fizičkom licu, jer je u međuvremenu pokrenut stečajni postupak nad pravnim licem, a u dva slučaja, postupak protiv fizičkih lica je obustavljen.

⁵⁸ U sedam slučajeva, postupak protiv fizičkih lica je obustavljen, a sankcija je izrečena samo pravnom licu.

⁵⁹ U jednom slučaju nastupila zastara, a u drugom slučaju pravno lice ne radi, postoji samo formalno, u sudskom registru.

⁶⁰ Službeni glasnik Republike Srpske broj 60/12, 111/12 i 50/14

učinjeni prekršaj i kažnjeni novčanim kaznama i to za pravna lica po 10.000 KM, odgovorna lica po 1.000 KM, a sve uslovno na šest mjeseci.

Komisija je iz oblasti nadzora, zaključno sa 31.12.2017. godine, pokrenula ukupno 47 prekršajnih postupaka, od čega su okrivljeni u 25 predmeta pravosnažno osuđeni, u pet predmeta su okrivljeni pravosnažno oslobođeni, 13 postupaka je obustavljeno (od toga u pet slučajeva zbog isteka mandata članovima Komisije), a četiri postupka su u toku.

R. b.	Opis prekršaja i godina pokretanja postupka	Osumnjičeni	Prvostepena sudska odluka	Status
1.	Neobavještanje emitenta, Komisije i Banjalučke berze o transakcijama akcijama tog emitenta ⁶¹ 2016. godina	Član upravnog odbora emitenta	Novčana kazna 800 KM	Okončan (odbijena žalba okrivljenog i potvrđeno prvostepeno rješenje)
2.	Društvo otuđilo imovinu fonda kojim upravlja, licima povezanim s tim društvom ⁶² 2016. godina	DUIF i odgovorno lice	Novčana kazna: Društvo 15.000 KM Odgovorno lice 1.500 KM	Okončan (drugostepeni sud po službenoj dužnosti promijenio pravnu kvalifikaciju učinjenog prekršaja, te djelimično uvažio žalbe okrivljenih i preinačio prvostepeno rješenje u dijelu odluke o sankciji smanjivši izrečene kazne, tako da je društvo za upravljanje kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM, a odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM)
3.	Manipulacija na tržištu ⁶³ 2016. godina	Tri fizička međusobno povezana lica	Jedinstvene novčane kazne 1.500 KM i 2.000 KM i novčana kazna 500 KM	U toku (po žalbama okrivljenih, drugostepeni sud poništio prvostepeno rješenje i predmet vratio na ponovno suđenje)
4.	Manipulacija na tržištu ⁶⁴ 2016. godina	Jedno strano fizičko lice	Novčana kazna 500 KM	Okončan (odbijena žalba okrivljenog)
5.	Kupovina akcija za račun fonda od lica povezanog s društvom ⁶⁵ 2015. godina	DUIF i odgovorno lice	Novčana kazna: Društvo 10.000 KM Odgovorno lice 1.000 KM	- Po žalbama okrivljenih u 2016. godini ukinuto prvostepeno rješenje i predmet vraćen na ponovni postupak. - Ponovni postupak u toku (okrivljeni izjavili žalbe na rješenje iz ponovnog postupka kojim im je izrečena ista mjera – novčana kazna i to društvo 10.000 KM, a odgovorno lice 1.000 KM)
6.	Manipulacija na tržištu ⁶⁶ 2015. godina	Dva strana fizička lica	Postupak prekinut u 2016. godini jer sudu nije poznato boravište okrivljenih, odnosno okrivljeni nisu dostupni sudu	Prekid postupka (Komisija u septembru 2017. sudu dostavila druge adrese okrivljenih i predložila nastavak prekršajnog postupka, ali sud se još nije očitovao o tom prijedlogu)

⁶¹ Član 274. stav 1. Zakona o tržištu;

⁶² Čl. 47. stav 2. tačka b) i 47a. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima;

⁶³ Član 277. tačka b) Zakona o tržištu;

⁶⁴ Član 277. tačka b) Zakona o tržištu;

⁶⁵ Član 47. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima;

⁶⁶ Član 278. tačka a) Zakona o tržištu;

R. b.	Opis prekršaja i godina pokretanja postupka	Osumnjičeni	Prvostepena sudska odluka	Status
7.	Društvo zaključilo poslove razmjene ulaganja iz portfelja fonda kojim upravlja s licem koje je povezano s tim društvom ⁶⁷ 2016. godina	DUIF i odgovorno lice	Društvo – novčana kazna 10.000 KM, odgovorno lice oslobođeno odgovornosti	Okončan (nije izjavljena žalba)
8.	Manipulacija na tržištu ⁶⁸ i kreiranje lažne slike o tražnji i ponudi akcija dva emitenta ⁶⁹ 2016. godina	Jedno strano fizičko lice	Jedinstvena novčana kazna 3.000 KM	Okončan (odbijena žalba okrivljenog)

Tabela 21. Prekršajni postupci iz oblasti nadzora u 2017. godini

U dva prekršajna postupka iz oblasti nadzora koja su pokrenuta u 2016. godini, početkom ovog izvještajnog perioda izvršeno je preciziranje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Jedan od tih postupaka pokrenut je protiv društva za upravljanje i odgovornog lica u tom društvu jer je društvo otuđilo imovinu fonda kojim upravlja, licima povezanim s tim društvom. U ovom postupku osnovni sud je u izvještajnom periodu proglasio društvo za upravljanje odgovornim za produženi prekršaj iz člana 47. stav 2. tačka b) Zakona o investicionim fondovima i kaznio ga novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM, a odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM. Društvo za upravljanje i odgovorno lice izjavili su žalbe na ovo rješenje, a Komisija je dala odgovore na žalbe. Okružni sud je po službenoj dužnosti promijenio pravnu ocjenu prekršaja pravnog lica i kvalifikovao to kao kršenje člana 47a. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima, te djelimično uvažio žalbe okrivljenih i preinačio rješenje osnovnog suda u dijelu odluke o sankciji smanjivši izrečene kazne, tako da je društvo za upravljanje kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM, a odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM.

Drugi postupak u kojem je izvršeno preciziranje zahtjeva pokrenut je protiv tri međusobno povezana fizička lica zbog davanja kupovnih i prodajnih naloga za trgovinu hartijama od vrijednosti u veoma kratkom vremenskom periodu, s približno istom količinom i cijenom. I u ovom postupku osnovni sud je u izvještajnom periodu okrivljene proglasio odgovornim za učinjene prekršaje i jedno lice kaznio jedinstvenom novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM, drugo lice jedinstvenom novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM, a treće novčanom kaznom u iznosu od 500 KM. Okrivljeni su izjavili žalbe na ovo rješenje, a Komisija je dala odgovore na žalbe. Okružni sud je uvažio žalbe okrivljenih i krajem izvještajnog perioda poništio rješenje osnovnog suda i predmet vratio na ponovno suđenje, jer prvostepeno rješenje nije dobro obrazloženo.

U jednom ranije pokrenutom prekršajnom postupku iz oblasti nadzora protiv člana upravnog odbora jednog emitenta (u maju 2016. godine), osnovni sud je u novembru 2016. godine okrivljenog proglasio odgovornim za učinjeni prekršaj i kaznio ga novčanom kaznom u iznosu od 800 KM, na koje rješenje se okrivljeni žalio, a Komisija dala odgovor na žalbu krajem 2016. godine. Okrivljeni je u tri navrata u 2016. godini kupovao akcije tog emitenta, a o tim transakcijama nije obavijestio emitenta, Komisiju i Banjalučku berzu u roku od 15 dana od dana obavljanja transakcije. Okružni sud je u maju 2017. godine odbio žalbu okrivljenog kao neosnovanu i potvrdio rješenje prvostepenog suda koje je tako postalo pravosnažno.

⁶⁷ Čl. 47. stav 2. tačka b) i 47a. stav 1. tačka b) Zakona o investicionim fondovima.

⁶⁸ Član 277. tačka b) Zakona o tržištu.

⁶⁹ Član 278. tačka v) Zakona o tržištu.

U jednom ranije pokrenutom prekršajnom postupku iz oblasti nadzora protiv jednog stranog fizičkog lica (u aprilu 2016. godine), osnovni sud je u oktobru 2016. godine okrivljenog proglasio odgovornim za učinjeni prekršaj i kaznio ga novčanom kaznom u iznosu od 500 KM, na koje rješenje se okrivljeni žalio, a Komisija dala odgovor na žalbu krajem 2016. godine. Okrivljeni je za račun jednog stranog pravnog lica dao nalog za prodaju akcija jednog emitenta iako je znao ili je mogao znati da je dat ili će biti dat nalog za kupovinu tih akcija po cijeni ili broju koji je isti ili približno isti, od strane drugog stranog pravnog lica s kojim je povezan (investicioni fonda). Okružni sud je u aprilu 2017. godine odbio žalbu okrivljenog kao neosnovanu i potvrdio rješenje prvostepenog suda koje je tako postalo pravosnažno. Protiv istog ovog stranog fizičkog lica Komisija je u novembru 2016. godine podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka iz oblasti nadzora, jer je za račun jednog stranog pravnog lica u više navrata davao naloge za prodaju akcija pet emitenata iako je znao ili je mogao znati da je dat ili će biti dat nalog za kupovinu tih akcija po cijeni ili broju koji je isti ili približno isti, od strane drugog stranog pravnog lica s kojim je povezan (investicioni fonda); prekršajna prijava protiv ovog lica podnesena je i zato što je kao lice koje, u ime tog fonda, sačinjava sve analize u vezi sa portfeljom, daje prijedloge za investiranje i generalno daje naloge u ime i za račun tog fonda, koristeći nekoliko računa za obavljanje transakcija otvorenih kod različitih berzanskih posrednika, kreirao lažnu sliku o tražnji i ponudi akcija dva emitenta. U ovom postupku osnovni sud je u martu 2017. godine okrivljenog proglasio odgovornim za učinjene prekršaje i kaznio ga jedinstvenom novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM, na koje rješenje se okrivljeni žalio, a Komisija dala odgovor na žalbu. Okružni sud je u novembru 2017. godine odbio žalbu okrivljenog kao neosnovanu i potvrdio rješenje prvostepenog suda koje je tako postalo pravosnažno.

U jednom ranije pokrenutom prekršajnom postupku iz oblasti nadzora (u septembru 2015. godine) protiv jednog društva za upravljanje i odgovornog lica u tom društvu, u ovom izvještajnom periodu (u maju 2017. godine) osnovni sud je u ponovnom postupku donio rješenje kojim je ponovo okrivljene oglasio odgovornim za učinjeni prekršaj jer su za račun investicionog fonda kojim upravlja to društvo kupili akcije od lica koje je sa društvom povezano po osnovu učešća u vlasništvu i upravljanju, te su kažnjeni novčanom kaznom i to društvo u iznosu od 10.000 KM, a odgovorno lice u iznosu od 1.000 KM. Ista kazna bila je izrečena i u prvom rješenju osnovnog suda iz juna 2016. godine, koje je okružni sud u decembru 2016. godine ukinuo po žalbama okrivljenih i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak jer prvostepeno rješenje nije dobro obrazloženo. Okrivljeni su izjavili žalbe i na rješenje osnovnog suda iz ponovnog postupka, a Komisija je dala odgovor na te žalbe.

U jednom ranije pokrenutom prekršajnom postupku iz oblasti nadzora (u novembru 2016. godine) protiv jednog društva za upravljanje i odgovornog lica u tom društvu, osnovni sud je u martu 2017. godine društvo proglasio odgovornim i kaznio ga novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM, a odgovorno lice je oslobođeno odgovornosti. Na ovo rješenje nije izjavljena žalba, pa je ono postalo pravosnažno. Ovaj prekršajni postupak je pokrenut jer je društvo zaključilo poslove razmjene ulaganja iz portfelja fonda kojim upravlja s licem koje je povezano s tim društvom.

U jednom ranije pokrenutom prekršajnom postupku iz oblasti nadzora (u oktobru 2015. godine) došlo je do prekida postupka (u septembru 2016. godine) jer sudu nije poznato boravište okrivljenih, odnosno okrivljeni nisu dostupni sudu. Radi se o postupku protiv dva strana fizička lica koja su za račun jednog stranog pravnog lica u više navrata prvo davala naloge za kupovinu akcija jednog emitenta, stalno povećavajući cijenu, a zatim prodala te akcije po višoj cijeni u čijem su kreiranju učestvovali prethodnim kupovinama – kojima su podizali cijene predmetnih akcija na nivo po kojem su ih prodali. U ovom postupku, Komisija

je u septembru 2017. godine sudu dostavila druge adrese okrivljenih i predložila nastavak prekršajnog postupka, ali sud se još nije očitovao o tom prijedlogu.

4. Postupci pred Ustavnim sudom Republike Srpske

U 2017. godini jedan opšti akt Komisije bio je predmet ocjene ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Srpske i to Pravilnik o dopunama Pravilnika o poslovanju berzanskih posrednika (Službeni glasnik Republike Srpske broj 32/16), odnosno član 1. tog pravilnika. Taj pravilnik su osporili berzanski posrednici zbog dopune člana 52. Pravilnika o poslovanju berzanskih posrednika (Službeni glasnik Republike Srpske broj 67/12 i 5/13) kojom je propisano da ugovor o berzanskom posredovanju obavezno sadrži i podatke o punomoćniku za prijem pismena u Bosni i Hercegovini ako je klijent strano fizičko ili pravno lice, s tim da punomoćnik može da bude i berzanski posrednik. Ustavni sud Republike Srpske odbio je prijedlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti navedene odredbe.

5. Informacije o sumnjama na počinjenje krivičnih djela

Kada Komisija utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju, podnosi prijavu nadležnom organu⁷⁰.

Po ranije podnesenim informacijama Komisije o sumnji na počinjenje krivičnog djela, u ovom izvještajnom periodu okružno javno tužilaštvo je donijelo tri naredbe o nesprovođenju istrage i jednu naredbu o obustavi istrage.

Naredba o nesprovođenju istrage donesena je u aprilu 2017. godine u predmetu po prijavi Komisije iz decembra 2013. godine protiv dva fizička lica i NN lica zbog postojanja osnovane sumnje u počinjenje krivičnog djela neovlašćenog korišćenja i odavanja povlašćenih informacija iz člana 291. Zakona o tržištu. Na naredbu o nesprovođenju istrage u ovom predmetu Komisija je izjavila pritužbu kolegiju tužilaca, koja je u maju 2017. godine odbijena kao neosnovana.

U novembru 2014. godine podnesena je prijava protiv tri fizička lica o sumnji na počinjenje krivičnog djela neovlašćenog korišćenja i odavanja povlašćenih informacija iz člana 291. Zakona o tržištu (tužilaštvo je istragom obuhvatilo još jedno fizičko lice), a za jedno od njih i o sumnji na počinjenje krivičnih djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi iz člana 263. stav 1. tačka 6) Krivičnog zakona Republike Srpske i nesavjesnog privrednog poslovanja iz člana 264. istog zakonskog propisa u sticaju, a sve u vezi sa sticanjem sopstvenih akcija od strane jednog emitenta po cijeni znatno većoj od tržišne i procijenjene. U ovom predmetu okružno tužilaštvo je u oktobru 2017. godine donijelo naredbu o nesprovođenju istrage protiv tri lica za sumnju na počinjenje krivičnog djela neovlašćenog korišćenja i odavanja povlašćenih informacija (za dva lica zbog nedostatka dokaza, a za jedno zbog drugih okolnosti koje isključuju krivično gonjenje), a postupak je razdvojen za lica koje je prijavljeno i zbog sumnji na počinjenje krivičnih djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi i nesavjesnog privrednog poslovanja, ali samo za ova djela (isključeno je neovlašćeno korišćenje i odavanje povlašćenih informacija). Komisija je protiv ove naredbe izjavila pritužbu kolegiju tužilaca, koja je u novembru 2017. godine odbijena kao neosnovana. U razdvojenom postupku protiv fizičkog lica zbog sumnji na počinjenje krivičnih djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi i nesavjesnog privrednog poslovanja, takođe je donesena naredba o nesprovođenju istrage zbog nedostatka dokaza i to u decembru 2017. godine, na

---

⁷⁰ Član 267. stav 2. Zakona o tržištu.

koju je Komisija izjavila pritužbu. Ova pritužba je usvojena kao osnovana nakon isteka izvještajnog perioda.

Naredba o obustavi istrage donesena je u aprilu 2017. godine u predmetu po prijavi Komisije iz decembra 2013. godine protiv jednog fizičkog lica zbog postojanja osnovane sumnje u počinjenje krivičnog djela nedozvoljenog trgovanja hartijama od vrijednosti iz člana 295. Zakona o tržištu, prevare iz člana 239. Krivičnog zakona RS i neovlašćenog korišćenje ličnih podataka iz člana 176. stav. 1. Krivičnog zakona RS, zatim protiv jednog berzanskog posrednika i odgovornog lica u tom pravnom licu zbog postojanja osnovane sumnje u počinjenje krivičnog djela prevare iz člana 239. Krivičnog zakona RS i pomaganja fizičkom licu u izvršenju krivičnog djela nedozvoljenog trgovanja hartijama od vrijednosti iz člana 295. Zakona o tržištu, te protiv NN službenih lica zbog postojanja osnovane sumnje u počinjenje krivičnog djela neovlašćenog korišćenja ličnih podataka iz člana 176. st. 1. i 3. Krivičnog zakona RS, zloupotrebom položaja ili ovlašćenja, a sve u vezi s trgovanjem obveznicama Republike Srpske. Na naredbu o obustavi istrage u ovom predmetu Komisija je izjavila pritužbu kolegiju tužilaca, koja je u maju 2017. godine odbačena kao nedozvoljena.

Komisija je u junu 2013. godine podnijela Okružnom tužilaštvu u Banjoj Luci – Specijalnom tužilaštvu informaciju o sumnji na počinjena krivična djela nesavjesnog poslovanja u privredi iz člana 264. stav 1. Krivičnog zakona RS i zaključenja štetnog ugovora iz člana 266. stav 1. Krivičnog zakona RS, od strane jednog društva za upravljanje investicionim fondovima i odgovornog lica u tom pravnom licu zbog niza nepravilnosti i nezaklonitosti u poslovanju. Okružni sud u Banjoj Luci – Posebno odjeljenje za organizovani i najteže oblike privrednog kriminala donio je u ovom predmetu tri rješenja u 2013. godini i to:

- 1) rješenje kojim je prema osumnjičenima određena privremena mjera radi obezbjeđenja - zabrana raspolaganja, otuđenja i opterećenja cjokupnom imovinom fonda kojim to društvo upravlja i zabrana ostvarivanja prava glasa u skupštini akcionara fonda,
- 2) rješenje kojim je prema osumnjičenima određena privremena mjera radi obezbjeđenja – zabrana raspolaganja, otuđenja i opterećenja akcija fonda u svojini društva i
- 3) rješenje kojim je odbijen kao neosnovan zahtjev društva za ukidanje izrečenih privremenih mjera i naloženo Centralnom registru kao depozitaru fonda, da plaća određene troškove fonda do zaključenja ugovora o upravljanju između fonda i novog društva za upravljanje.

Komisija je osumnjičenom društvu za upravljanje u februaru 2014. godine trajno oduzela dozvolu za poslovanje i naložila nadzornom odboru fonda da u propisanom roku sklopi ugovor o upravljanju sa drugim društvom za upravljanje. Komisija je u julu 2016. godine dala drugom društvu za upravljanje dozvolu za upravljanje ovim fondom, a u istoj godini ovaj predmet su preuzeli Osnovni sud u Banjoj Luci i Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci zbog promjene nadležnosti sudova i tužilaštava. Da bi se novom društvu za upravljanje omogućilo da upravlja fondom i raspolaže njegovom imovinom, Komisija je sredinom 2017. godine obavijestila nadležni sud i tužilaštvo o izmijenjenom činjeničnom stanju i inicirala ukidanje privremenih mjera u dijelu koji se odnosi na zabranu raspolaganja imovinom fonda i nalog Centralnom registru da plaća određene troškove fonda. Osnovni sud u Banjoj Luci je u novembru 2017. godine prihvatio inicijativu i ukinuo tražene privremene mjere, dok su ostale privremene mjere ostale na snazi.

R. b.	Krivično djelo	Lice na koje se odnosi prijava	Tužilaštvo	Godina podnošenja prijave i status	Broj promjena u izvješt. periodu
1.	Neovlašćeno korišćenje i odavanje povlašćenih informacija ⁷¹	Dva fizička lica i NN lice	Okružno tužilaštvo Banja Luka	2013. g. U aprilu 2017. g. donesena naredba o neprovođenju istrage, a u maju 2017. g. odbijena pritužba Komisije kao neosnovana	2
2.	Neovlašćeno korišćenje i odavanje povlašćenih informacija ⁷²	Dva fizička lica (Tužilaštvo obuhvatilo još jedno fizičko lice)	Okružno tužilaštvo Banja Luka	2014. g. U oktobru 2017. g. donesena naredba o neprovođenju istrage, a u novembru 2017. g. odbijena pritužba Komisije kao neosnovana	4
	Neovlašćeno korišćenje i odavanje povlašćenih informacija ⁷³ , zloupotreba ovlašćenja u privredi ⁷⁴ i nesavjesno privredno poslovanje ⁷⁵	Jedno fizičko lice		U decembru 2017. g. donesena naredba o neprovođenju istrage, a u februaru 2018. g. usvojena pritužba Komisije kao osnovana	
3.	Nedozvoljeno trgovanje HOV ⁷⁶	Jedno fizičko lice	Specijalno tužilaštvo (predmet u 2014. g. proslijeđen Okružnom tužilaštvu Banja Luka)	2013. g. U aprilu 2017. g. donesena naredba o obustavi istrage, a u maju 2017. g. odbačena pritužba Komisije kao nedozvoljena	2
	Prevara ⁷⁷				
	Neovlašćeno korišćenje ličnih podataka ⁷⁸				
	Prevara ⁷⁹	Berzanski posrednik i odgovorno lice u pravnom licu			
	Pomaganje ⁸⁰ u nedozvoljenom trgovanju HOV ⁸¹				
Neovlašćeno korišćenje ličnih podataka ⁸²	Nepoznata službena lica				
4.	Nesavjesno poslovanje u privredi ⁸³ i zaključenje štetnog ugovora ⁸⁴	Društvo za upravljanje i odgovorno lice u	Specijalno tužilaštvo (predmet u	2013. g. Osnovni sud u Banjoj Luci je u novembru	1

⁷¹ Član 291. Zakona o tržištu.

⁷² Član 291. Zakona o tržištu.

⁷³ Član 291. Zakona o tržištu.

⁷⁴ Član 263. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁷⁵ Član 264. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁷⁶ Član 295. Zakona o tržištu.

⁷⁷ Član 239. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁷⁸ Član 176. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁷⁹ Član 239. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁸⁰ Član 25. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁸¹ Član 295. Zakona o tržištu.

⁸² Član 176. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske.

R. b.	Krivično djelo	Lice na koje se odnosi prijava	Tužilaštvo	Godina podnošenja prijave i status	Broj promjena u izvješt. periodu
		pravnom licu	2016. g. proslijeđen Okružnom tužilaštvu Banja Luka)	2017. godine ukinuo zabranu raspolaganja imovinom fonda i nalog Centralnom registru da plaća određene troškove fonda	
UKUPNO					9

Tabela 22. Informacije tužilaštvu u 2017. godini o sumnji na počinjeno krivično djelo

Pored navedenih krivičnih postupaka koji se vode po prijavama Komisije, u ovom izvještajnom periodu Komisija je imala aktivnosti i saradnju s nadležnim organima u vezi s jednim slučajem u kojem je Komisija vodila postupak nadzora. Radi se o informaciji koju je Komisija podnijela Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA) u avgustu 2016. godine, koja se odnosi na trgovanje dva fizička lica akcijama jednog emitenta u periodu od 01.01.2014. do 12.05.2016. godine, zbog sumnje u postojanje krivičnog djela pranje novca (nepoznato porijeklo novca koji je korišćen za plaćanje kupljenih akcija). SIPA je predmetnu informaciju prosljedila Republičkom javnom tužilaštvu – Posebnom odjeljenju za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala, a ovo tužilaštvo je u septembru 2017. godine od Komisije zatražilo dodatne informacije i dokumentaciju, što je Komisija dostavila u ostavljenom roku.

Komisija je u svom radu do kraja ovog izvještajnog perioda podnijela nadležnim tužilaštvima ukupno 21 informaciju o sumnji na počinjeno krivično djelo. U osam slučajeva je tužilaštvo donijelo naredbu o neprovođenju istrage (u jednom od tih slučajeva tužilaštvo je donijelo naredbu o neprovođenju istrage protiv tri lica, pritužba Komisije je odbijena, a protiv četvrtog lica istraga je razdvojena i takođe je bila donesena naredba o neprovođenju istrage, ali je pritužba Komisije usvojena i istraga protiv ovog lica je ponovo otvorena) u sedam slučajeva naredbu o obustavi istrage, u jednom slučaju je donesena pravosnažna oslobađajuća presuda, a ostali postupci su u toku.

Godina	Status predmeta	Broj informacija
2005.	2014. donesena naredba o obustavi istrage	1
2006.	Postupak u toku	1
2007.	U jednom postupku 2009. donesena naredba o neprovođenju istrage. Drugi postupak u toku	2
2008.	2010. donesena naredba o neprovođenju istrage	1
2009.	Postupak u toku	1
2010.	2016. godine donesena naredba o obustavi istrage.	1
2011.	U dva postupka 2014. a u jednom 2015. godine donesena naredba o obustavi istrage. U jednom postupku u 2014. godini donesena naredba o neprovođenju istrage, naredba nije dostavljena Komisiji. U jednom postupku u 2015. godini donesena naredba o neprovođenju istrage, pritužba odbijena. U jednom postupku (optužnicu podiglo Specijalno tužilaštvo) u 2016.	6

⁸³ Član 264. Krivičnog zakona Republike Srpske.

⁸⁴ Član 266. Krivičnog zakona Republike Srpske.

	donesena pravosnažna oslobađajuća presuda	
2012.	2014. donesena naredba o neprovođenju istrage, pritužba odbijena	1
2013.	Dva postupka u toku , a u jednom u 2015. godini obustavljena istraga - pritužba odbijena, u jednom u 2017. godini donesena naredba o neprovođenju istrage - pritužba odbijena i u jednom u 2017. godini obustavljena istraga – pritužba odbačena kao nedozvoljena	5
2014.	U jednom postupku u 2016. godini donesena naredba o neprovođenju istrage, pritužba odbijena, a jedan postupak u toku (u ovom postupku tužilaštvo je u 2017. donijelo naredbu o neprovođenju istrage protiv tri lica, a pritužba Komisije je odbijena; protiv četvrtog lica istraga je razdvojena i takođe je u 2017. bila donesena naredba o neprovođenju istrage, ali je pritužba Komisije u februaru 2018. usvojena i istraga protiv ovog lica je ponovo otvorena)	2
Ukupno		21

Tabela 23. Informacije tužilaštvu o sumnji na počinjeno krivično djelo, stanje na kraju 2016. godine

XI EDUKACIJA

Prisustvom seminarima, konferencijama i okruglim stolovima izvršena je dalja edukacija i specijalizacija članova i stručnih saradnika Komisije po pojedinim oblastima.

R. br.	Aktivnost	Teme	Organizator	Predavač
1.	Seminar, Beč od 05.06.2017. 16.06.2017. godine	„Finansijski razvoj i finansijska inkluzija“	Joint Vienna Institute	Mr. Adolfo Barajas, Senior Economist, Asian Division, Institute for Capacity Development, International Monetary Fund Mr. Connel Fullenkamp, Professor, Duke University Mr. Ralph Chami, Assistant Director, Institute for Capacity Development, International Monetary Fund
2.	Savjetovanje, Zlatibor 05.09.-08.09.2017., godine	„Savjetovanje sudija privrednih sudova Srbije“	IFC	Gordana Ajnšpiler Popović, sudija Vrhovnog kasacionog suda, dr Mirko Vasiljević, Redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, dr Milan Škulić, Redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta, dr Nataša Plavšić, Zastupnik Republike Srbije pred Evropskim sudom za ljudska prava, dr Nikola Bodiroga, Redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta, dr Dragiša B. Slijepčević, sudija Vrhovnog kasacionog suda...
3.	Obuka, Banjaluka, 15.09.2017. godine	Obuka za izradu planova integriteta za institucije u Republici Srpskoj	Ministarstvo pravde Republike Srpske, Centar za razvoj medija i analize (CRMA) i Udruženje INFOHOUSE	g-din Dmitar Vračar i g-đa Evelina Danilović
4.	Radionica, IPA 2013 Twining projekt, Banjaluka, 18.09.-19.09.2017	„Podrška protiv pranja novca“- „Razvijanje partnerstva sa privatnim sektorom i uspostavljanje mreže“	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Sarajevo	Hofbauer Andreas, Austrija Stuckler Hans-Peter, Austrija i domaći eksperti
5.	Radionica, IPA 2013 Twining projekt, Sarajevo, 20.09.2017.-21.09.2017.	„Podrška protiv pranja novca“- „Predstavljanje relevantnog EU zakonodavstva II“	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Sarajevo	Elena Scherschneva (FOJ) Thomas Fureder (Služba za finansijsko tržište)
6.	Seminar, Beč 25.09-06.10.2017. godine	Nadzor finansijskog sektora (Financial Sector Surveillance)	Joint Vienna Institute	Marco Rodríguez, Senior Economist, IMF Christian Johnson, Senior Economist, IMF Adam Gersl, Senior Economist, JVI
7.	Radionica o osiguranju kvaliteta, 09-10.10.2017. Beograd	„Osiguranje kvaliteta“	CFRR (Centar za reformu finansijskog izvještavanja) Svjetska banka, EU REPARIS	John Hodge, viši specijalista za upravljanje finansijama, CFRR Abbas Hasan Kizilbash, viši specijalista za upravljanje finansijama, CFRR Lejla Begtašević Rudalija, konsultant, CFRR, Svjetska banka

R. br.	Aktivnost	Teme	Organizator	Predavač
8.	Radionica, IPA 2013 Twining projekt, Banja Luka, 16.10.2017.-17.10.2017.	„Predstavljanje relevantnog EU zakonodavstva“-4. EU Direktiva za sprečavanje pranja novca	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Sarajevo	Elena Scherschneva (FOJ) Stefan Wieser
9.	Radionica, IPA 2013 Twining projekt, Sarajevo, 24.-26.10.2017. (25.10.2017.)	„Prezentacija najbolje prakse projekta o državnoj procjeni rizika (Slovenija)“	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Sarajevo	Darko Muženič, FOJ Slovenija, Maja Cvetkovski, Koordinator za državnu procjenu rizika, šef službe za međunarodnu saradnju, Leo Pongračič, FOJ Slovenija, Vođa sektora za sumnjive transakcije Sergije Mozetič, Agencija za tržište vrijednosnih papira-Sektor za nadzor i izvršenje
10.	Seminar, Banja Luka, 18.12.2017.	„Primjena Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u sektoru hartija od vrijednosti, osiguranja i mikrokreditnih organizacija“ „Metodologija za ispunjavanje FATF i MONEYVAL preporuka“;	Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Agencija za bankarstvo Republike Srpske, Agencija za osiguranje Republike Srpske	Rajko Ćuk, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Odjeljenje za finansijske istrage i pranje novca, Član MONEYVAL delegacije BiH Slađana Gojković, SIPA, FOO, stručni saradnik za obradu sumnjivih transakcija

Tabela 24. Pregled edukativnih aktivnosti Komisije u 2017. godini

Izlaganjem radova i putem kontakata se učesnicima na navedenim skupovima, predstavnici Komisije afirmisali su tržište hartija od vrijednosti Republike Srpske sa ciljem privlačenja stranih investitora kroz ovaj oblik investicionih ulaganja.